

AJUNTAMENT DE DEIÀ
ILLES BALEARS

Pla de prevenció i gestió dels residus municipals

Abril 2024

ÍNDEXS

1	INTRODUCCIÓ	5
2	GESTIÓ PREVENTIVA DELS RESIDUS	6
2.1	Marc competencial	6
2.1.1	Normativa europea	6
2.1.2	Normativa estatal	7
2.1.3	Normativa autonòmica.....	7
2.1.4	Competències i obligacions municipals.....	8
2.2	Objectius i fites en prevenció dels residus municipals	10
2.2.1	Jerarquia de gestió dels residus	10
2.2.2	Agents que intervenen en la prevenció.....	10
3	DIAGNOSI	12
3.1	Territori i demografia.....	12
3.2	Economia i treball	16
3.2.1	Afiliats a la seguretat social i atur.....	16
3.2.2	Anàlisi de les places turístiques al municipi	17
3.3	Servei de recollida de residus municipal	19
3.3.1	Servei de recollida actual.....	19
3.3.2	Servei de recollida previst	20
3.3.2.1	Recollida porta a porta habitatges i generadors singulars.....	20
3.3.2.2	Punt verd	21
3.3.2.3	Recollida de voluminosos a demanda.....	21
3.4	Anàlisi de la generació de residus municipals	22
3.4.1	Dades anuals de recollida de residus municipals	22
3.4.2	Evolució anual de la generació total de residus municipals.....	23
3.4.3	Evolució percentual de la recollida selectiva i la fracció rebuig.....	24

3.4.4	Percentatge de recollida selectiva per fraccions.....	24
3.4.5	Estacionalitat de la producció de residus municipals.....	26
3.4.6	Evolució de la generació de residus per càpita	27
3.4.7	Eficiències en la recollida selectiva.....	28
3.4.8	Comparativa amb altres municipis	29
4	PUNTS FORTS I PUNTS FEBLES	31
5	PARTICIPACIÓ CIUTADANA	33
5.1	Resultats	33
5.1.1	Satisfacció i opinió	34
5.1.2	Hàbits i costums	38
5.1.3	Coneixements	40
6	ESCENARI.....	41
7	PLA D'ACCIONS.....	42
7.1	Organització i estructura	42
7.2	Actuacions proposades	45
A.	Matèria orgànica i restes vegetals.....	47
B.	Envasos lleugers.....	52
C.	Paper i cartó.....	60
D.	Vidre.....	66
E.	Voluminosos, RAEE, RCD, Tèxtils i altres	70
F.	Transversals	73
Annex 1.	Resultats del formulari	86
	Característiques de les persones enquestades	86
	Satisfacció i opinió de les persones participants.....	88
	Hàbits i costums	93
	Coneixements.....	95

1 INTRODUCCIÓ

Un dels indicadors del consum total de recursos que fa cada ciutadà en els països més desenvolupats és la quantitat de residus que genera. Un increment en aquesta generació és un símptoma d'insostenibilitat del model de producció i consum. En aquest sentit, a nivell europeu, la quantitat de residus municipals no deixa d'augmentar, de forma que en l'actualitat ja es superen els 600 kg per habitant a l'any en la majoria de les grans ciutats.

El model de producció i consum actual està associat a una sèrie d'impactes ambientals, entre els quals destaca que el consum de productes (inclosa la producció, transport i distribució) representa prop del 50% de les emissions que contribueixen al canvi climàtic. A aquests cal sumar els impactes socials tenint en compte que la disponibilitat i el repartiment d'aquests recursos en el planeta són, clarament, poc equitatius.

La prevenció de la producció de residus requereix un canvi important de les pràctiques en la gestió i reclama la implicació màxima de tots els actors afectats: governs, empreses, comerços, associacions, administracions, etc. En especial dels poders públics locals que són actors clau en la planificació i en la gestió de residus.

Partint d'aquesta base, l'Ajuntament de Deià, a més d'adaptar-se a la normativa de residus i sòls contaminats, també vol avançar cap a la prevenció en la generació i la gestió dels residus. Per això, ha decidit posar en marxa la redacció i elaboració d'aquest pla per així assegurar un ús prudent i racional dels recursos naturals i fer promoció d'un sistema d'economia circular i sostenible, adaptat al context territorial i ambiental actual.

Així doncs, amb l'elaboració d'aquest pla, l'Ajuntament pretén disposar d'una eina de treball que reculli, ordeni i planifiqui les actuacions que en un futur es duran a terme, i involucrar a la ciutadania en la incorporació de nous hàbits i actituds de consum que facin factible el compliment del Pla. En aquest, es detalla la situació existent pel que fa la gestió dels residus al municipi, amb el propòsit de donar una visió global i actualitzada per, posteriorment, poder elaborar propostes amb la ciutadania i assolir els objectius ambientals que es persegueixen.

2 GESTIÓ PREVENTIVA DELS RESIDUS

2.1 MARC COMPETENCIAL

La normativa que regula tots els aspectes relacionats amb la gestió dels residus és molt àmplia i abasta des del propi territori de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears fins a Directives i Programes europeus, passant també per la legislació espanyola. Així doncs, al llarg d'aquest apartat es veuran les directives i normes relacionades amb el present pla

2.1.1 NORMATIVA EUROPEA

En aquest sentit, la normativa europea és molt extensa i regula una gran quantitat d'aspectes relacionats amb la gestió dels residus. De tota aquesta, se n'han volgut destacar els següents documents:

- **Directiva marc 2015/1127 de la Comissió Europea, de 10 de juliol de 2015.** Constitueix el principal instrument normatiu per actualitzar la manera d'entendre la gestió dels residus a Europa, centrant els seus objectius en la prevenció i el reciclatge.
- **Directiva 2018/851 del Parlament Europeu i del Consell de 30 maig de 2018.** Fa referència directa a la generació de residus i incorpora expressament l'obligació de realitzar una transició cap a una economia circular.
- **Directiva 2018/852 del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de maig de 2018.** Es centra principalment en la reutilització i el reciclatge. En referència al primer punt, destaca la introducció d'accions amb l'objectiu de que els estats posin en marxa mesures adequades per incentivar la demanda d'envasos reutilitzables i aconseguir una reducció en el consum d'envasos no reciclables i d'envasos excessius. El segon punt destaca pels canvis introduïts de cara amb objectius de reciclatge a aconseguir.
- **VI Programa d'acció comunitària en matèria de medi ambient.** En ell s'hi defineixen les prioritats i objectius de la política de medi ambient i les mesures que s'han d'adoptar per contribuir a la seva aplicació en matèria de desenvolupament sostenible.
- **Estratègia europea de prevenció i reciclatge de residus.** S'estableixen els objectius bàsics relacionats amb la utilització dels recursos en general i s'apliquen mesures per incrementar la prevenció i el reciclatge de residus.

S'ha de dir que a banda d'aquestes que s'han mencionat, existeixen altres normatives i directives que afecten a la gestió dels residus tot i que, per les característiques d'aquest document, aquestes a les que s'ha fet menció son les principals.

2.1.2 NORMATIVA ESTATAL

En aquest cas, s'ha de fer menció a:

- **Llei 7/2022, de 8 de abril, de residus i sòls contaminants per una economia circular.** Aquesta norma promou una economia circular en establir un marc legal que fomenta la prevenció, la reutilització i el reciclatge de residus, així com la gestió sostenible de sòls contaminats. Aquesta llei cerca reduir la generació de residus, fomentar la separació i recollida selectiva i promoure la responsabilitat estesa del productor. A més, estableix mesures per a la rehabilitació i recuperació de sòls contaminats, fomentant-ne la reutilització segura. En resum, la llei promou un enfocament integral i sostenible que cerca minimitzar els impactes ambientals i fomentar la utilització eficient de recursos al cicle de vida dels productes i materials

2.1.3 NORMATIVA AUTONÒMICA

Com és de suposar, fent referència a la normativa autonòmica en matèria de gestió de residus, s'ha de fer esment a la **Llei 8/2019, de residus i sòls contaminants de les Illes Balears**. Es pot mencionar que aquesta fou una de les normes més avançades d'Europa i que posa un èmfasi especial en evitar la comercialització d'objectes d'un sol ús i que, també estableix un règim sancionador molt dur.

La norma estableix tota una sèrie d'objectius:

- Reduir un 10% abans de 2021 i un 20% abans de 2030 la generació de residus respecte a l'any 2010, basant-se en els kilogram per habitant i any calculats d'acord amb l'índex de pressió humana (IPH).
- Augmentar, abans de l'any 2021, com a mínim, fins a un 50% del pes per a cada fracció, la preparació per a la reutilització i el reciclatge conjuntament de materials com a paper, metalls, vidre, plàstic i bioresidus dels residus domèstics i comercials. Aquest percentatge haurà de ser d'un 65% l'any 2030.
- Reciclar com a mínim, abans de l'any 2030, un 75% dels residus d'envasos no industrials, entenent com a tals la valorització material dels generats.

- Augmentar, abans de l'any 2021, fins a almenys un 70% del pes, la preparació per a la reutilització, el reciclatge i la valorització material dels residus no perillosos de la construcció i la demolició. Aquest percentatge haurà de ser del 80% el 2030.
- Assolir, abans de l'any 2025, l'objectiu del 3% de preparació per a la reutilització del total de residus domèstics gestionats, i un 5% l'any 2030. Aquests percentatges s'hauran d'assolir igualment i separatament per als residus comercials i per als residus industrials, sense tenir en compte la fracció orgànica dels residus domèstics ni la poda.
- Reduir fins al 50% el malbaratament alimentari per a l'any 2030 en relació amb el 2020.

Per tant, i tal i com es pot deduir dels objectius que es marca la norma, es veu que es tracta d'una llei que persegueix un objectiu que van cap a la reducció i a la millora en la gestió dels residus per garantir un ús prudent i racional dels recursos naturals i promoure una economia més circular.

Finalment, també s'ha de fer menció al **Pla Director Sectorial de Residus No Perillosos de l'Illa de Mallorca** que és l'instrument normatiu pel qual s'ha de dur a terme la planificació dels residus a l'illa de Mallorca, amb l'obligació de consolidar i reforçar tots els nous objectius i criteris de gestió derivats de les normatives implantades en la matèria.

Al llarg de les diferents revisions d'aquest document, es van plantejant nous objectius, que en els darrers anys es basen en la prevenció en la producció de residus i en la recollida selectiva:

- Reduir la producció de residus per habitant/any.
- Pel que fa als objectius de recollida selectiva, aquests son:
 - Assolir un 55% de recollida de la fracció orgànica.
 - 68% de recollida de paper i cartó
 - 68% de recollida de vidre.
 - 28% de recollida d'envasos lleugers.

2.1.4 COMPETÈNCIES I OBLIGACIONS MUNICIPALS

A les Illes Balears, segons la Llei 8/2019 de residus i sòls contaminats, els municipis tenen diverses obligacions en matèria de gestió de residus. Algunes d'aquestes obligacions inclouen:

- Establir i implementar plans municipals de gestió de residus: Cada municipi ha d'elaborar un pla de gestió de residus que defineixi les accions i mesures per a la prevenció, reutilització, reciclatge i correcta gestió dels residus generats al seu territori.

- Organitzar la recollida selectiva: Els municipis han de facilitar la recollida selectiva dels diferents tipus de residus, com ara paper i cartó, vidre, plàstic, orgànica, entre d'altres. Això implica proveir contenidors adequats, establir punts de recollida i informar als ciutadans sobre la seva correcta separació.
- Promoure la reducció de residus: És responsabilitat dels municipis fomentar campanyes de sensibilització i educació ambiental per a promoure la reducció de residus en la població. Això pot incloure activitats com ara tallers, conferències i campanyes de conscienciació per a fomentar hàbits de consum sostenibles.
- Coordinar la gestió de residus: Els municipis han de col·laborar amb altres entitats i administracions per a garantir una gestió coordinada i eficient dels residus. Això inclou la coordinació amb les empreses de recollida de residus, les plantes de tractament i altres municipis per a assegurar una correcta gestió dels residus.
- Establir punts de recollida especials: Els municipis han de facilitar la recollida específica de residus especials com ara piles, olis usats, residus d'aparells elèctrics i electrònics, entre d'altres. Aquests punts de recollida especials han de ser accessibles per als ciutadans i garantir la seva correcta gestió.

En resum, els municipis a les Illes Balears tenen la responsabilitat de desenvolupar plans de gestió de residus, organitzar la recollida selectiva, promoure la reducció de residus, coordinar la gestió amb altres entitats i establir punts de recollida especials per a garantir una gestió eficient i sostenible dels residus en el seu territori.

2.2 OBJECTIUS I FITES EN PREVENCIÓ DELS RESIDUS MUNICIPALS

2.2.1 JERARQUIA DE GESTIÓ DELS RESIDUS

La jerarquia de residus indica un ordre de preferència d'accions amb l'objectiu de disminuir i gestionar els residus. Per fer-ho visual, es podria representar de forma esquemàtica a partir d'una piràmide, on els graons més propers a la punta són les accions prioritàries i els inferiors són les accions menys prioritàries i a evitar.

Gràfica 1. Jerarquia gestió de residus. Font: elaboració pròpia

2.2.2 AGENTS QUE INTERVENEN EN LA PREVENCIÓ

Hi ha diferents agents que intervenen en la cadena de producció, consum i generació de residus.

A nivell de producció, cal destacar el sector d'envasos i embalatges com un dels sectors econòmics productius que ha experimentat un major creixement, i per tant, juga un paper clau en la prevenció de la generació de residus d'envasos i embalatges.

La Unió Europea entén que la gestió de residus s'ha de millorar amb vista a protegir, preservar i millorar la qualitat del medi ambient i protegir la salut humana, garantir la utilització prudent i racional dels recursos naturals i promoure una economia més circular. Per a això, entén que convé modificar els objectius establerts en les directives en matèria de valorització i reciclatge dels envasos

i residus d'envasos, fomentant la preparació per a la reutilització i el reciclatge de residus d'envasos per tal de reflectir millor l'ambició de la Unió d'avançar cap a una economia circular, així com en la lluita contra la contaminació ambiental per plàstics.

En aquesta línia convé assenyalar que a l'Assemblea del Programa de Medi Ambient de les Nacions Unides (UNEP) més de 200 països van aprovar una resolució històrica davant la «crisi planetària» que comporta la contaminació dels oceans, especialment de plàstics (molts d'aquests provinents d'envasos i productes d'un sol ús).

La gestió dels envasos i embalatges fins avui només dona resposta al tractament d'aquests residus amb la creació de Sistemes Integrals de Gestió (d'ara en endavant, SIG) que s'encarreguen del seu tractament pagant-ne part de les despeses de recollida i gestió, com serien Ecoembes –quant als envasos, paper i cartró– Ecovidrio –pel que fa als envasos de vidre–.

Aquests sistemes de gestió també són responsables del tractament d'altres productes i residus que, per les seves característiques precisen de mesures específiques, com per exemple SIGRE, responsable de la gestió dels medicaments, European Recycling Platform o Fundació ECOpilas per a piles i acumuladors, SIGAUS o SIGPI per als olis minerals o vegetals, SIGFITO quant a productes fitosanitaris, etc.

Les administracions locals tenen les competències de gestió de residus i poden intervenir en diferents àmbits, entre ells l'educació ambiental, reforçant la separació i el reciclatge dels diferents residus i tenint un paper important de concreció de la prevenció a nivell local. Els aspectes de reducció i prevenció en origen, actualment, es pot dir que es troben emmarcats en el sector municipal i la pròpia ciutadania, que són els responsables últims de realitzar una correcta separació en origen.

Per tant, la pròpia ciutadania juga un paper fonamental en la gestió dels residus, en la pròpia elecció dels productes que consumeixen. Així, el fet d'establir un sistema basat en la prevenció i la reducció de la generació dels residus ha d'implicar i motivar a la ciutadania, per tal que tots els residus que es deriven dels productes que es consumeixen puguin rebre un tractament adequat i no comportin un perjudici per a la salut de les persones o la qualitat del medi ambient.

3 DIAGNOSI

3.1 TERRITORI I DEMOGRAFIA

El terme municipal de Deià es troba ubicat a la comarca de la Serra de Tramuntana i té una superfície de 15 Km², limitant amb els municipis de Valldemossa, Sóller i Bunyola. Sense cap dubte, una de les característiques principals a nivell de territori és que pràcticament tot el seu àmbit es troba inclòs dins el Paratge Natural de la Serra de Tramuntana, el principal espai natural protegit de les Illes Balears.

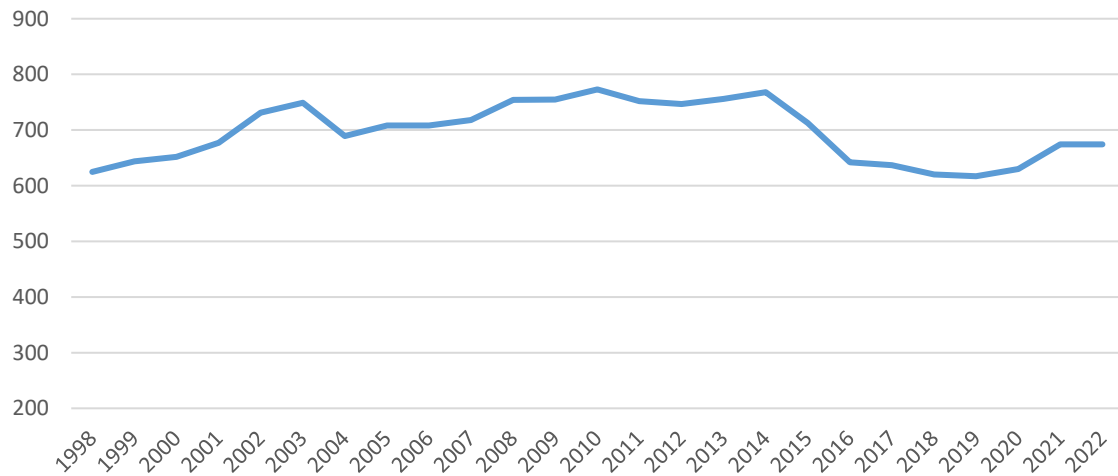
Pel que fa a la població, segons dades del padró d'IBESTAT DE 2021, Deià tenia una població total de 674 habitants, donant així una densitat de població de 44,9 hab/Km². Aquesta població es troba distribuïda entre un total de 6 nuclis de població, tot i que el 89% del seu total es concentra en el propi nucli de Deià.

NUCLI	HABITANTS	PERCENTATGE
Deià	604	90%
Llucalcari	19	3%
Cala Deià	8	1%
Ses Coves	10	1%
S'Empaltada	18	3%
Son Coll	15	2%

Gràfica 2. Distribució de la població per nuclis del terme municipal de Deià (2022). Font: elaboració pròpia amb dades d'IBESTAT

Com s'observa a la taula anterior, el nucli de Deià concentra la majoria de la població de tot el municipi amb un total del 90%, el que suposa 604 habitants dels 674 totals. Si s'analitza la morfologia urbana del municipi es pot concloure que aquesta distribució és la més lògica, ja que Deià és on es concentren la majoria d'habitatges del poble.

Evolució de la població Deià (1998 - 2022)

Gràfica 3. Evolució de la població de Deià. Font: elaboració pròpia amb dades d'IBESTAT

Com es mostra a la gràfica anterior, la població total del municipi de Deià no mostra una tendència clara al llarg del període d'anàlisi. En el període recent, s'ha de destacar la caiguda poblacional que va patir el municipi entre els anys 2014 i 2019, on es va passar de 768 habitants a 617 respectivament. A partir d'aquest moment, s'inicia una recuperació arribant als 674 habitants l'any 2022.

A la taula següent es pot veure aquesta evolució diferenciada per nuclis a partir de tres períodes diferents (2000, 2010 i 2021)

A la taula següent es pot veure aquesta evolució diferenciada per nuclis a partir de tres períodes diferents (2000, 2010 i 2021) i de forma percentual. En aquest sentit es pot veure com fou en el període 2000–2010, quan tots els nuclis experimentaren un major creixement (a banda de Llucalcari, mentre que en el segon període, la tendència fou totalment la inversa, produint-se un creixement a Llucalcari però un descens a la resta.

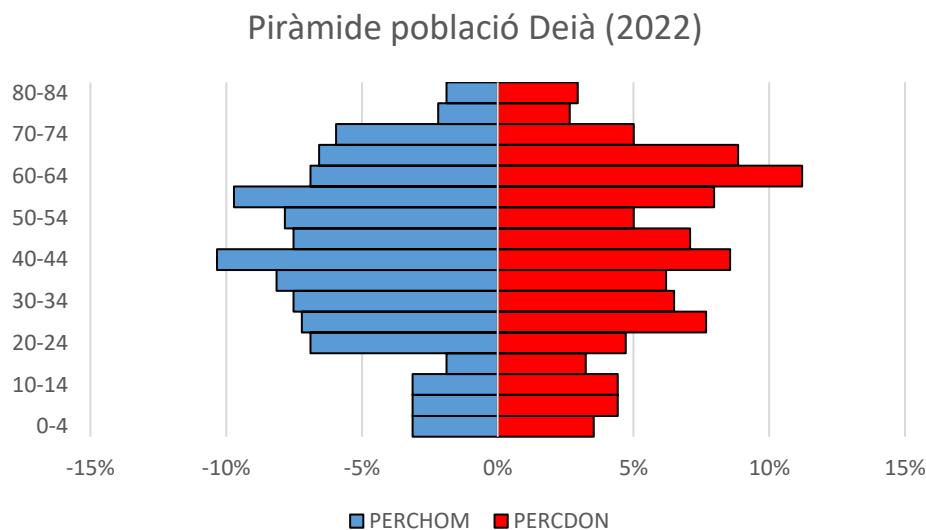
Així i tot, el que s'ha de destacar i que s'haurà de tenir en compte en el moment de plantejar les diferents mesures encaminades a la gestió i reducció dels residus, serà el pes majoritari del nucli de Deià que, històricament, ha estat el nucli amb un major percentatge del total de població.

NUCLI	2000	2010	2022	PERC00	PERC10	PERC22	VAR0010	VAR1022
Deià	583	673	604	89%	87%	90%	15%	-10%
Llucalcari	15	15	19	2%	2%	3%	0%	27%
Cala Deià	8	10	8	1%	1%	1%	25%	-20%
Ses Coves	10	16	10	2%	2%	1%	60%	-38%
S'Empaltada	26	31	18	4%	4%	3%	19%	-42%
Son Coll	10	28	15	2%	4%	2%	180%	-46%

Taula 1. Distribució i evolució temporal de la població del TM de Deià per nuclis. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'IBESTAT

Si ara s'analitza l'estructura per edats, fent incís a la piràmide de població que segueix, es pot veure que es correspon amb una piràmide de tipus regressiu. Aquesta tipologia és pròpia dels països desenvolupats i mostra com la població adulta és que la té un major pes respecte al total. A més, i tal i com s'observa, la seva base és molt més estreta el que es traduirà, d'aquí uns anys, en un envelliment important de la població.

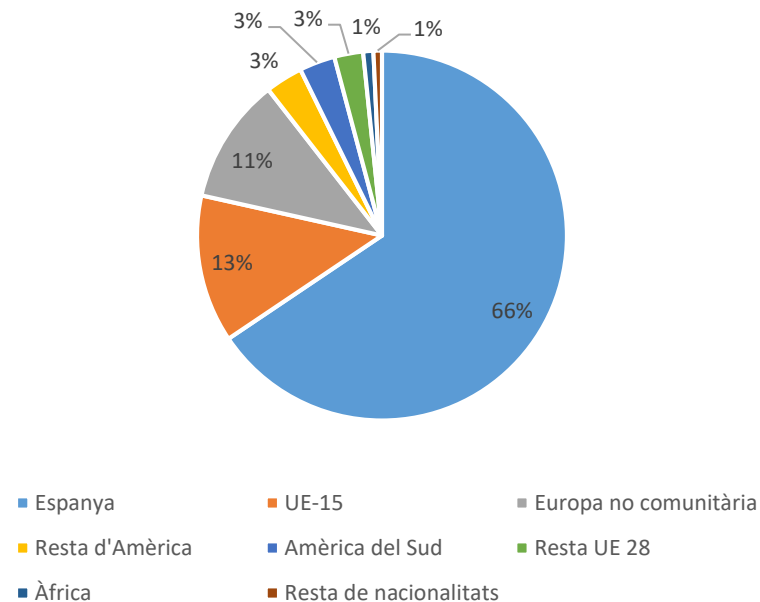
Si s'analitza aquesta distribució per franges d'edat, i fent referència al que s'ha exposat anteriorment, s'observa com el gruix de la població d'edats compreses entre els 0 i els 19 anys, representen el 20% del total de la població. Contràriament, la franja central, de 20 a 65 anys, representa més del 60%.

Gràfica 4. Piràmide de població Deià (2022). Font: elaboració pròpia amb dades d'IBESTAT

Finalment, si s'analitza la població resident per àrea de nacionalitat, s'observa com principalment s'hi troba població de nacionalitat espanyola (66%) seguida de població de la Unió Europea (13%) i de l'Europa no comunitària (11%). La resta de nacionalitats es poden considerar pràcticament residuals.

Població resident per àrea de nacionalitat (2021)

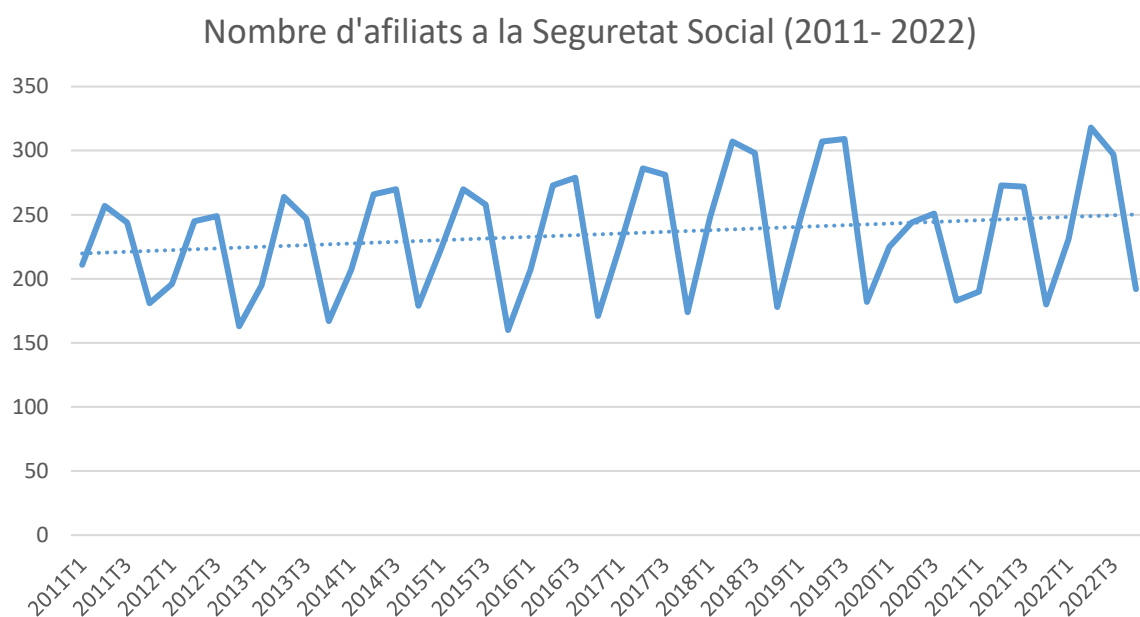

Gràfica 5. Població resident per àrea de nacionalitat (2021). Font: elaboració pròpia amb dades d'IBESTAT

3.2 ECONOMIA I TREBALL

3.2.1 AFILIATS A LA SEURETAT SOCIAL I ATUR

El patró que s'observa analitzant el nombre d'afiliats a la seguretat social al llarg del període d'anàlisi mostra una tendència constant, on les afiliacions augmenten durant el segon i tercer trimestre de l'any derivat de l'estacionalitat econòmica provocada per l'especialització turística del municipi. Com a fet a destacar de la gràfica actual, destacar la caiguda de les afiliacions durant els anys 2020 i 2021 producte de la crisi derivada de la COVID-19 i el tancament del turisme.

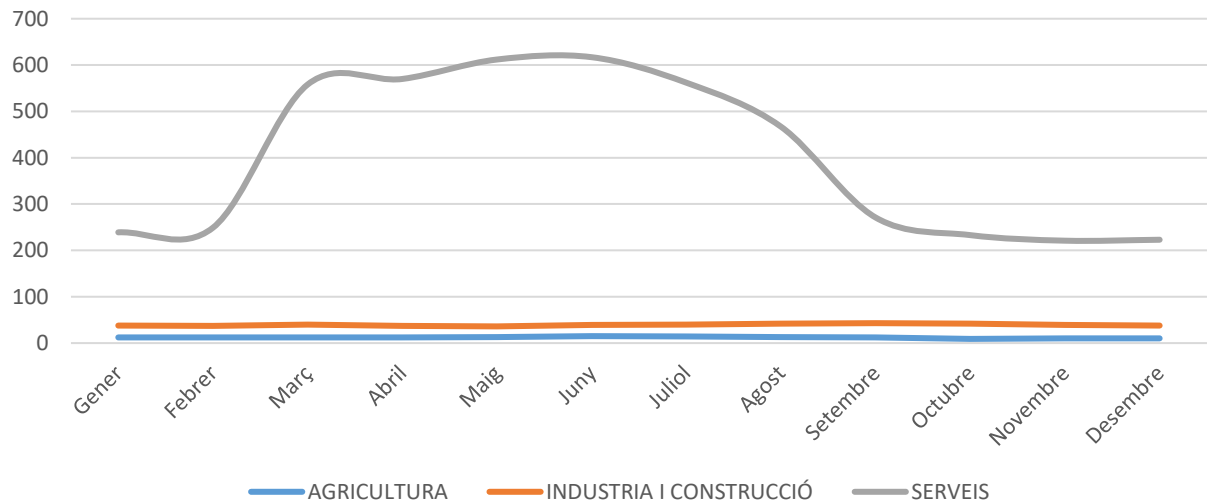

Gràfica 6. Nombre d'afiliats a la seguretat social (2011 - 2022). Font: elaboració pròpia amb dades d'IBESTAT

Per tant, això no fa més que posar de manifest l'estacionalitat econòmica del municipi i la seva vinculació amb l'activitat turística. Aquest fet s'haurà de tenir en compte en el moment de plantejar mesures de reducció i gestió de residus ja que es prou conegut que la indústria turística és una gran generadora de residus.

Si s'analitza la línia de tendència aquesta segueix un sentit ascendent, tot i la descompensació generada per la COVID, el que mostra una recuperació de la crisi econòmica global que va transcendir l'àmbit estatal, autonòmic i municipal.

Afiliacions seguretat social per sector d'activitat (2022)

Gràfica 7. Afiliacions a la seguretat social per sector d'activitat (2022). Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'IBESTAT

La gràfica anterior, de nou, permet confirmar la importància que té el sector serveis de cara a les estadístiques relacionades amb els llocs de treball del municipi de Deià. A més, també posa de manifest el caràcter estacional de la seva economia en la qual la major part de les contractacions es donen entre els mesos d'abril i agost. Finalment, i tal i com es mostra, els sectors agrícola i ramader i de la indústria i construcció són pràcticament testimonials.

3.2.2 ANÀLISI DE LES PLACES TURÍSTIQUES AL MUNICIPI

Com s'ha vist a partir de l'anàlisi de les variables anteriors, l'activitat turística és un motor econòmic fonamental i prou rellevant al municipi. Per això, i per saber la magnitud aproximada del fenomen es vol fer incís en el nombre de places turístiques de Deià.

TIPOLOGIA D'ALLOTJAMENT	NOMBRE DE PLACES	NOMBRE D'ESTABLIMENTS
Agroturisme	16	1
Fonda	17	1
Hotel	244	2
Hotel apartament	52	1

Hotel residència	132	1
Hostal	14	1
TOTAL PLACES	475	7

Taula 2. Nombre de places turístiques per tipologia d'allotjament. Font: elaboració pròpia amb dades d'IBESTAT

En total, al municipi es comptabilitzen un total de 475 places turístiques, distribuïdes entre 6 categories diferents: agroturismes, fondes, hotels, hotel apartament, hotel residència i hostal. Com s'observa, a més, el nombre d'establiments turístics del municipi no és molt elevat ja que només se n'hi troben 7, dos dels quals son hotels.

Ara bé, no es pot deixar de banda un fenomen molt estès a Mallorca com són els establiments turístics de vacances (ETV). Les estades turístiques vocacionals, de conformitat amb l'article 52 de la llei 8/2012, les Estades Turístiques Vacacionals són habitatges objecte de comercialització turística. En aquest cas, poden ser de diferents categories: habitatge unifamiliar aïllat, habitatge unifamiliar entre mitgeres, habitatge unifamiliar aparellat i habitatges respecte dels quals s'ha de valorar l'existència d'analogia.

Nucli	Nombre d'ETV	Suma de Places
Cala Deià	5	34
Estada turística en habitatge (ETV)	4	26
Habitatge turístic de vacances	1	8
Deià	103	645
Estada turística en habitatge (ETV)	95	586
Estada turística en habitatge (ETV60)	2	20
Habitatge turístic de vacances	6	39
Llucalcari	1	3
Estada turística en habitatge (ETV60)	1	3
Total general	109	682

Taula 3. Distribució d'ETV i places entre els nuclis de Deià. Font: elaboració pròpia amb dades del GOIB.

Per tant, com s'observa a la taula següent, si es tenen en compte les places comercialitzades a partir d'ETV, el nombre total de places creix de forma considerable, ja que són superiors a aquelles places dels establiments "clàssics". Això serà un fet a tenir en compte en el moment de pensar les propostes de cara a millorar la gestió dels residus al municipi, i més tenint en compte que, Deià té prevista la implantació del sistema porta a porta, per la qual cosa serà clau transmetre el funcionament del sistema entre els propietaris i llogaters d'aquestes ETV.

3.3 SERVEI DE RECOLLIDA DE RESIDUS MUNICIPAL

En aquest cas, s'ha considerat adient incorporar un apartat referent a l'anàlisi del servei de recollida de residus de residus municipal que existeix actualment abans de donar pas a l'anàlisi de la generació dels residus. S'ha de dir que, en el moment de la redacció del present document, està en marxa la licitació del nou servei de recollida del municipi per la qual cosa també s'ha considerat oportú exposar quines seran les prescripcions tècniques que regiran aquest nou servei.

3.3.1 SERVEI DE RECOLLIDA ACTUAL

El servei de recollida de residus actual al municipi de Deià consisteix en la ubicació de contenidors a la via pública de les fraccions de paper-cartó, envasos lleugers, vidre i rebuig. Per tant, actualment no es duu a terme la recollida de la FORM amb totes les implicacions a nivell de resultats que implica aquesta mancança.

A dia d'avui, els contenidors es troben ubicats en els punts següents:

- Can Quet
- CEIP Robert Graves
- Aparcament Ma-10
- Sa Fonda
- Carretera Cala Deià
- Son Marroig

A aquest servei cal afegir-hi el punt verd que admet les fraccions de cartó, vidre, plàstic, piles, oli de cuina i oli de motor.

A més, també se li ha de sumar de recollida de voluminosos als domicilis prèvia sol·licitud i que es duu a terme de dilluns a divendres de 9:00h a 14:00h.

Finalment, també existeix el servei de biotriturdora pels veïns del municipi. El triturat de la poda es fa els dilluns i els dijous prèvia sol·licitud a les oficines municipals. Una vegada triturada la poda, els veïns poden optar per endur-se les restes o deixar-les per els que les vulguin.

3.3.2 SERVEI DE RECOLLIDA PREVIST

3.3.2.1 RECOLLIDA PORTA A PORTA HABITATGES I GENERADORS SINGULARS

El municipi de Deià implantarà el sistema de recollida porta a porta (PaP) als habitatges i als generadors singulars.

El servei de recollida selectiva porta a porta de les fraccions de residus de paper, vidre, envasos lleugers, FORM i rebuig consistirà en la retirada dels residus dipositats per part dels ciutadans i generadors singulars a la via pública davant de cada immoble o en el punt de concentració de residus que determini l'ajuntament i d'acord amb un calendari preestablert.

Els residus a recollir i transport seran les fraccions de rebuig, orgànica, envasos lleugers, paper-cartó i vidre, a més dels residus voluminosos i altres residus presents en la via pública. En concrets els serveis abastaran:

- Els residus dels domicilis i establiments comercials mitjançant contenidors de càrrega posterior de diferents capacitats o de forma manual en el cas del porta a porta.
- Els residus d'establiments comercials i de serveis (grans productors de matèria orgànica, de rebuig o altra fraccions).
- Els residus dipositats a la via pública o qualsevol altre indret del municipi degut a comportaments incívics (abocaments).
- Els residus procedents dels treballs de la recollida de residus.

	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge
Matí (de 7 a 9h)	Envasos de Vidre						
	Envasos lleugers						
Vespre (de 21 a 23h)	Paper i cartó	Matèria Orgànica	Envasos lleugers	Rebuig	Paper i cartó	Envasos lleugers	Matèria Orgànica
	Matèria Orgànica		Matèria Orgànica		Matèria Orgànica	Matèria Orgànica	

Imatge 1. Calendari del servei de recollida porta a porta. Font: Ajuntament de Deià

L'horari que s'especifica serà la franja horària que tindran els veïns per a depositar els residus davant els habitatges i generadors singulars, per tant les recollides diürnes s'iniciaran a les 9h del matí i les nocturnes a les 23h o 00h. Així doncs l'horari del servei de recollida serà nocturn al llarg dels 7 dies de la setmana, a més de cada dilluns on també es realitzarà la recollida en horari diürn, tal i com s'indica al calendari.

L'àmbit del servei serà de tot el municipi de Deià, incloent els disseminats, s'Empaltada, cala de Deià, Llucalcari i Son Coll, son Marroig, ses Coves, ses Planes, son Rullan i Ca Labat i s'executarà durant els 365 dies de l'any.

3.3.2.2 PUNT VERD

Segons el nou servei, la gestió de la deixalleria haurà de ser dinàmica, adaptant-se a l'evolució, quantitat, tractament, recepció i tipologia dels residus.

Un dels objectius principals que es planteja és el de la minimització de fraccions sense possibilitat de recuperació.

Tal i com indica la normativa vigent, la deixalleria oferirà el seu servei a particulars i, excepcionalment, a petites activitats econòmiques amb la condició de que tots ells estiguin donats d'alta al Padró municipal de la taxa de recollida de fems.

Els residus que s'admeten a la deixalleria son:

- Envasos lleugers
- Paper i cartró
- Rebuig
- Matèria orgànica
- Envasos de vidre
- Voluminosos
- Residus perilluosos
- Bombetes i fluorescents
- Piles
- Electrodomèstics petits

A més, per poder dur a terme un control més exhaustiu del flux de residus, es durà a terme un control tant d'entrada com de sortida de residus.

3.3.2.3 RECOLLIDA DE VOLUMINOSOS A DEMANDA

El servei de recollida de voluminosos a demanda consistirà en la retirada de qualsevol residu voluminos dipositat a la via pública amb el previ avís per part dels veïns.

Aquest servei es durà a terme un cop cada 15 dies en horari de 9:00h a 16:00h.

3.4 ANÀLISI DE LA GENERACIÓ DE RESIDUS MUNICIPALS

3.4.1 DADES ANUALS DE RECOLLIDA DE RESIDUS MUNICIPALS

La diagnosi del Pla de Gestió i Prevenció de residus es complementa amb una anàlisi de la producció de residus municipals i com ha evolucionat al llarg del temps. És en aquest punt on, juntament amb la informació sintetitzada en els apartats anteriors, es permet examinar els punts forts i febles de la gestió de residus i realitzar una correcta planificació de les futures estratègies i actuacions a desenvolupar. A la taula següent es mostren les dades de recollida de les diferents fraccions de residus per tones al municipi:

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Paper	18,28	39,68	33,6	42,96	66,12	74	92
Vidre	27,76	77,52	90,28	89,42	34,28	95	114
Envasos	4,5	15,94	14,36	22,9	21,7	30	42
FORM	0	0	0	0	0	0	0
Rebuig	803	812	812,38	757,26	406,56	601	693
TOTAL SELECTIVA	50,54	133,14	138,24	155,28	122,1	199,12	247,84
TOTAL RESIDUS	853,54	945,14	950,62	912,54	528,66	800,36	941,1
%SELECTIVA	6%	14%	15%	17%	23%	25%	26%
%REBUIG	94%	86%	85%	83%	77%	75%	74%

Taula 4. Dades anuals de recollida de residus per fraccions i percentatge de recollida selectiva. Font: elaboració pròpia amb dades del Consell Insular de Mallorca.

Com s'ha comentat en apartats anteriors, a dia d'avui Deià disposa d'un sistema de recollida mitjançant contenidors a la via pública, tot i que en el moment de la redacció d'aquest document s'estava pendent de la posada en marxa d'un nou servei de recollida mitjançant porta a porta. A més, quelcom a destacar és que tampoc es duu a terme la recollida de la fracció orgànica de residus municipals (FORM), tot i la obligatorietat imposada per la Llei de Residus i Sòls Contaminats de les Illes Balears.

Així doncs, analitzant les dades de la taula anterior, es pot veure com, a dia d'avui, Deià es troba molt allunyat dels objectius marcats per la llei de residus. Tot i que s'ha produït una millora destacable entre els anys 2016 i 2022 en matèria de recollida selectiva, passant del 6% al 26% de selectiva, aquestes dades encara són més que millorables.

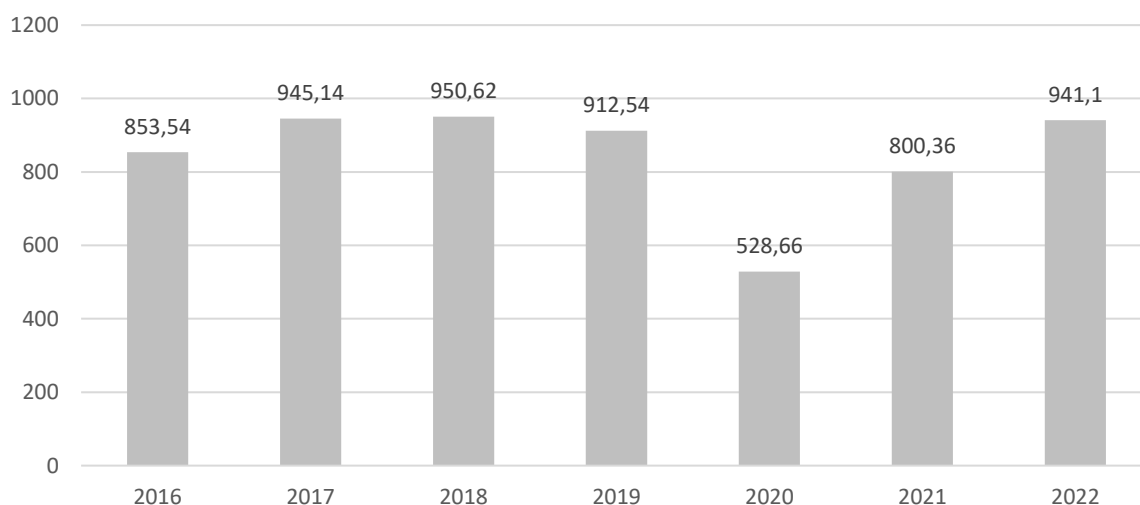
3.4.2 EVOLUCIÓ ANUAL DE KA GENERACIÓ TOTAL DE RESIDUS MUNICIPALS

En aquest cas, interessa veure quina ha estat l'evolució recent en la generació de residus municipals durant el període d'estudi (2016 – 2022). Durant els 4 primers anys d'anàlisi, la tendència es mantingué estable, mostrant fins i tot una reducció del 4% entre els anys 2018 i 2019.

De nou, s'ha de tornar destacar l'impacte que tingué la COVID-19 en la generació de residus ja que durant els anys 2020 i 2021 (coincidint amb el tancament de l'activitat turística) es va produir una davallada significativa passant de **912 tones** l'any **2019** a **528 tones (-42%)** el **2020** i **800 el 2021 (-12%)**. Aquest anàlisi no fa més que confirmar el marcat caràcter estacional de l'economia municipal i com l'activitat turística condiciona totalment la generació de residus municipals.

Finalment, fer esment que l'any 2022, ja es van recuperar les dades de generació de residus assolint nivells superiors a l'any 2019. Per tant, convindrà incidir de nou en la necessitat d'aplicar estratègies de reducció.

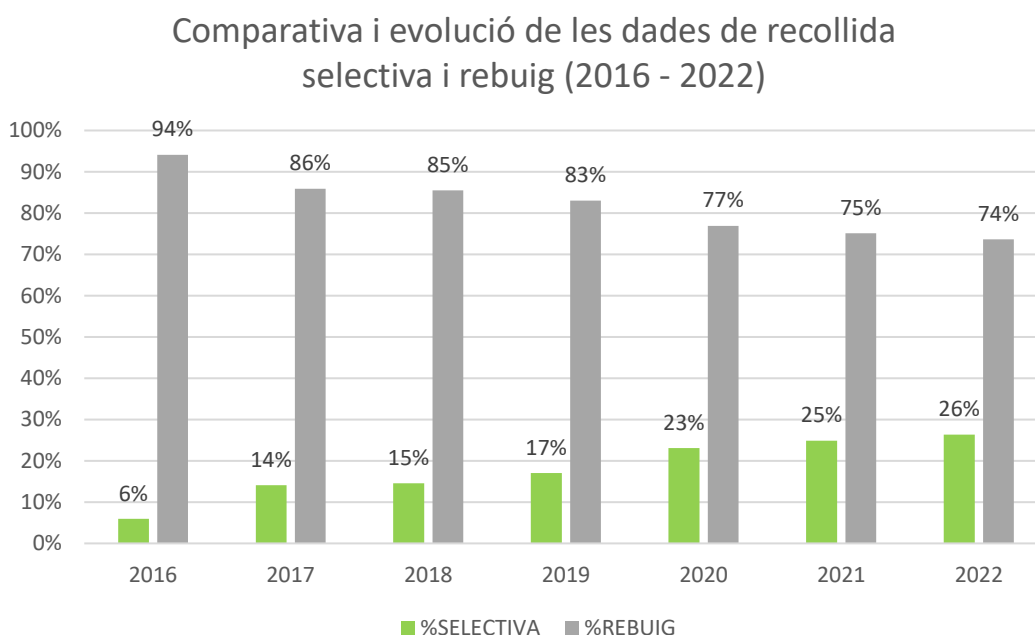
Evolució de la generació total de residus municipals (2016 - 2022)

Taula 5. Evolució de la generació total de residus municipals (2016 - 2022). Font: elaboració pròpia amb dades del Consell Insular de Mallorca.

3.4.3 EVOLUCIÓ PERCENTUAL DE LA RECOLLIDA SELECTIVA I LA FRACCIÓ REBUIG

En aquest apartat s'analitza de manera separada el pes específic de la recollida selectiva i de la fracció rebuig. Com es pot veure a la gràfica que segueix, el percentatge de selectiva ha seguit una tendència ascendent durant el període d'estudi ja que ha passat de ser únicament del 6% al 26%. En aquest sentit, s'espera que amb la implantació del nou servei de recollida (en la que es durà a terme la recollida de FORM) aquestes dades millorin considerablement i s'aproximin als objectius marcats per la normativa sectorial de residus.

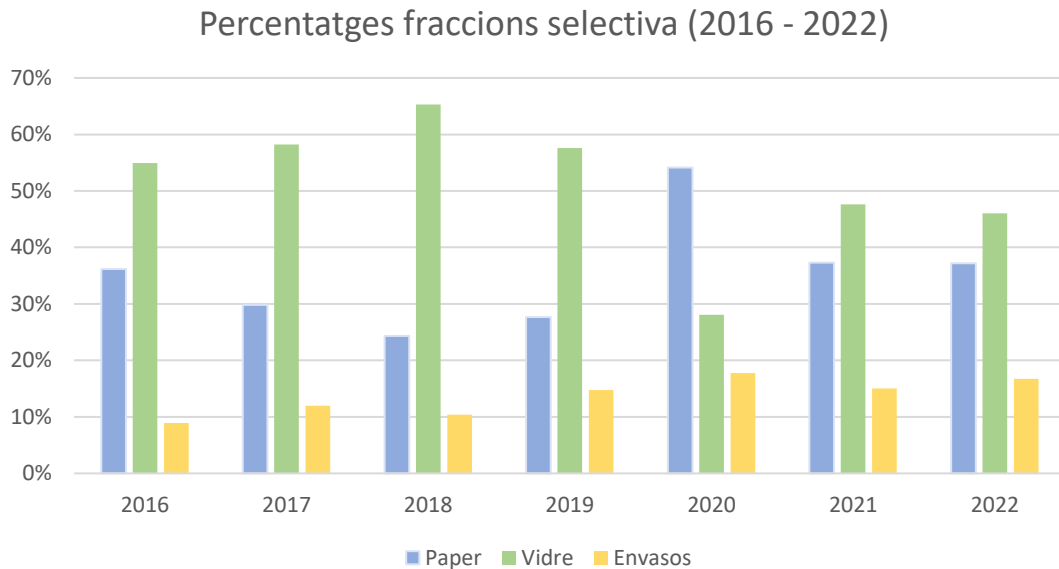
Gràfica 8. Comparativa i evolució de les dades de recollida selectiva i rebuig (2016 - 2022). Font: elaboració pròpia amb dades del Consell Insular de Mallorca.

3.4.4 PERCENTATGE DE RECOLLIDA SELECTIVA PER FRACCIONS

Els percentatges de recollida selectiva per fraccions, així com la seva evolució poden conduir a les següents conclusions:

- El poc pes que tenen els envasos lleugers sobre el total de la recollida i que no es produeixen fluctuacions destacables durant el període d'estudi.
- Pel que fa a la fracció de vidre, a l'inici del període d'estudi hi havia molta diferència respecte a la resta de fraccions i, l'any 2018, va suposar un total del 65% del total de la recollida selectiva.

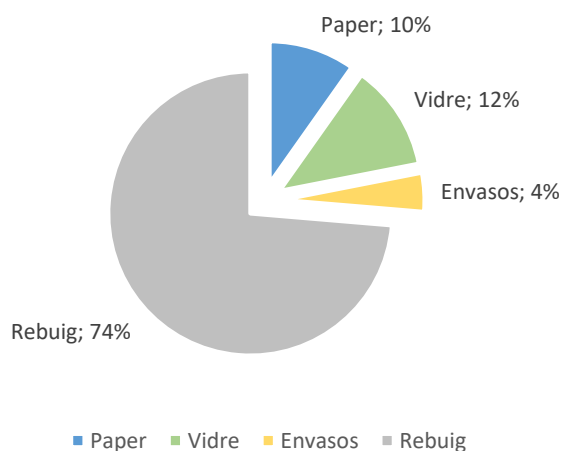
- La fracció paper, s'ha mantingut més o menys estable i va existir un repunt a l'any 2020, provocat segurament per el baix consum d'envasos de vidre per part de l'hostaleria i la restauració.

Gràfica 9. Evolució dels percentatges de recollida de les fraccions selectives. Font: elaboració pròpia a partir de dades del Consell Insular de Mallorca.

Per l'any 2022 es van recollir un total de 941 tones de residus, de les quals 248 (26%) foren de recollida selectiva. D'aquests, el 37% foren de la fracció de paper i cartó, el 46% d'envasos de vidre i el 17% d'envasos.

Separació de residus domiliaris 2022

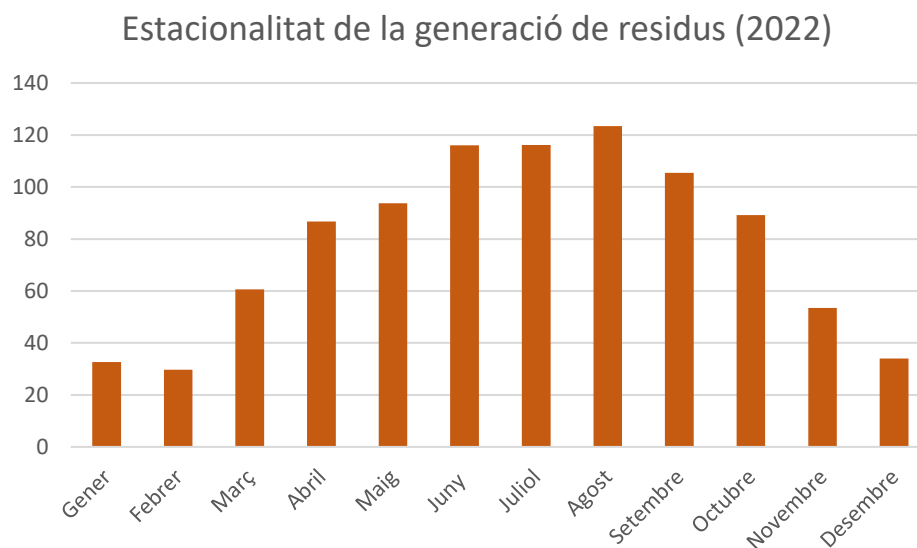
Gràfica 10. Separació de residus domiliaris l'any 2022. Font: elaboració pròpia a partir de dades del Consell Insular de Mallorca.

3.4.5 ESTACIONALITAT DE LA PRODUCCIÓ DE RESIDUS MUNICIPALS

Ja s'ha anat fent menció al llarg de la diagnosi com, a nivell econòmic, Deià presenta una marcada estacionalitat condicionada totalment per l'activitat turística. És ben sabut com aquesta és una activitat que genera una quantitat elevada de residus i, a més, se li ha d'afegir la presència al municipi de totes aquelles persones que hi tenen fixada la seva segona residència.

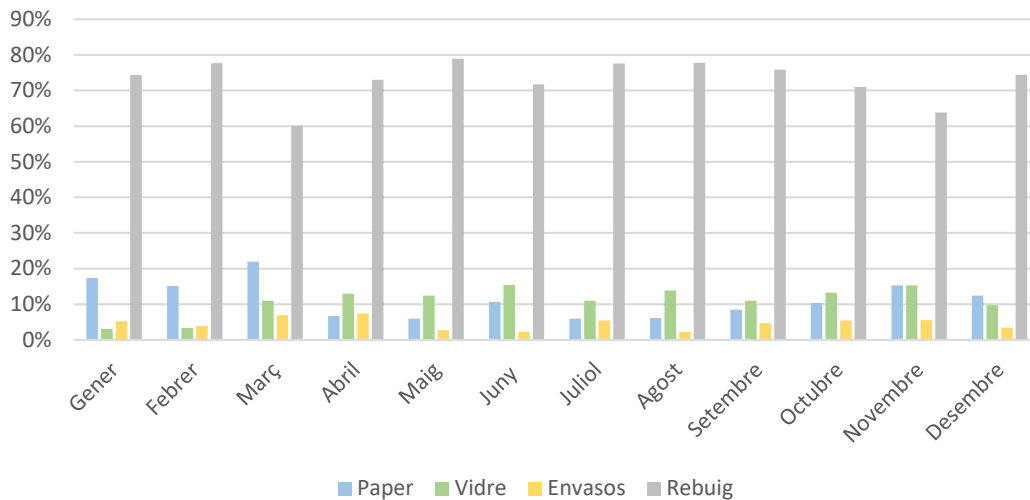
Aquest fet es pot comprovar a la gràfica que segueix en la que es pot observar l'estacionalitat en la generació de residus del municipi per l'any 2022. Com s'observa, es produeix una punta molt marcada entre els mesos de juny, juliol i agost en la que es van generar 115, 116 i 123 tones de residus respectivament.

Tot i així, aquesta tendència estacional ja es pot començar a observar a partir dels mesos de març i abril i dura pràcticament fins a l'octubre. A més, si es tenen en compte les tendències turístiques actuals es pot preveure com aquesta temporada s'allargarà cada cop més com a conseqüència de l'augment de la temperatura mitjana anual de les regions mediterrànies.

Gràfica 11. Estacionalitat de la generació de residus (2022). Font: elaboració pròpia a partir de dades del Consell de Mallorca

Estacionalitat de la generació de residus per fraccions (2022)

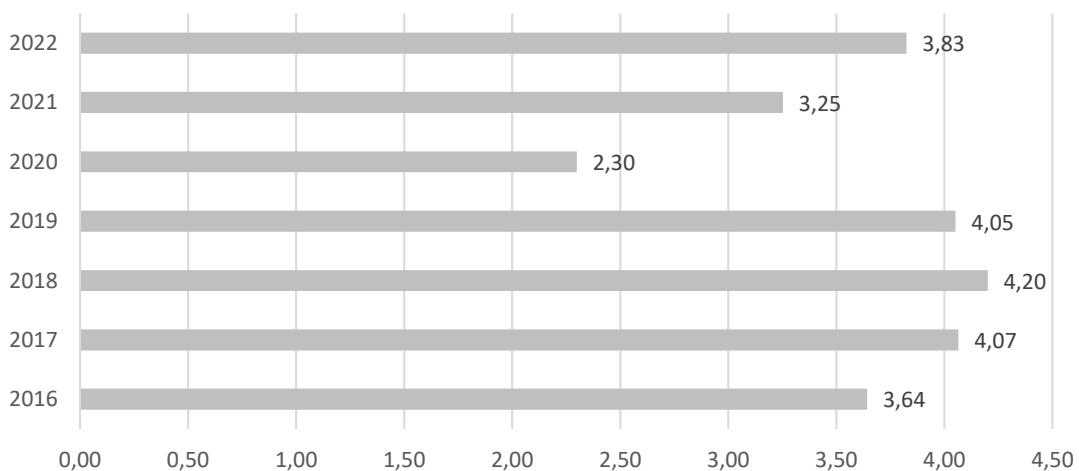

Gràfica 122. Estacionalitat de la generació de residus per fraccions (2022). Font: elaboració pròpia a partir de dades del Consell de Mallorca

3.4.6 EVOLUCIÓ DE LA GENERACIÓ DE RESIDUS PER CÀPITA

La generació de residus per càpita fa referència a la quantitat (kg) de residus que genera cada habitant del municipi entre tots els dies de l'any. Cal destacar que la taxa de residus per càpita es calcula en funció de la població resident. En el cas de Deià, a l'igual que passa amb molts de municipi de Mallorca, disposa d'un caràcter eminentment turístic, amb una població flotant important, tal i com es pot veure amb el nombre d'establiments i places turístiques vistes anteriorment.

Generació de residus per càpita (Kg/hab/dia)

Gràfica 13. Generació de residus per càpita. Font: elaboració pròpia a partir de dades del Consell de Mallorca.

Tal i com es pot veure a la gràfica anterior, abans de l'arribada de la crisi de la COVID-19, els valors d'aquest indicador es situaven entorn del 4 kg/hab./dia, tot i que en el 2018 es va produir un repunt que va arribar als 4,20 Kg/hab./dia.

Sense cap dubte, no es pot deixar de banda mencionar els resultats de l'any 2020, marcat per el tancament de les fronteres a causa de la COVID-19 on els resultats mostren una generació de 2,3 Kg/hab./dia. Per tant, es confirma de nou la incidència del turisme o del paper de les segones residències en la generació de residus al municipi de Deià.

Finalment, veure com per l'any 2022 aquest valor ja ha s'ha recuperat, arribant al 3,89 Kg/hab./dia. Això pot indicar una tendència cap a la reducció en la generació de residus municipals, tot i que també pot ser producte d'una menor arribada de turistes.

3.4.7 EFICIÈNCIES EN LA RECOLLIDA SELECTIVA

El rendiment anual de la recollida selectiva, entès com el percentatge d'una fracció recollida selectivament respecte a la quantitat total de la mateixa fracció que s'estima que es genera al municipi, es pot calcular segons:

$$Eficiència = \frac{Quantitat\ recollida\ selectivament}{Generació\ total\ de\ residus \times Percentatge\ en\ pes\ segons\ borsa\ tipus} \times 100$$

La borsa tipus, segons el Pla Director Sectorial de Residus No Peril·losos per l'illa de Mallorca estableix els següents percentatges:

Fracció	Percentatge tipus (%)
Paper i cartó	11,4
Envasos de vidre	8,5
Envasos lleugers	8,3
Matèria orgànica	30,6
Rebuig	41,25

Taula 6. Percentatge de les diferents fraccions de residus segons la borsa tipus. Font: Pla Director Sectorial de Residus No Peril·losos per a l'illa de Mallorca.

Així doncs, aplicant la formula a dalt esmentada, les eficiències per al municipi de Deià són les següents:

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Paper	0,2%	0,4%	0,3%	0,4%	1,1%	0,8%	0,9%
Vidre	0,4%	1,0%	1,1%	1,2%	0,8%	1,4%	1,4%
Envasos	0,1%	0,2%	0,2%	0,3%	0,5%	0,5%	0,5%
FORM	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Rebuig	2,3%	2,1%	2,1%	2,0%	1,9%	1,8%	1,8%

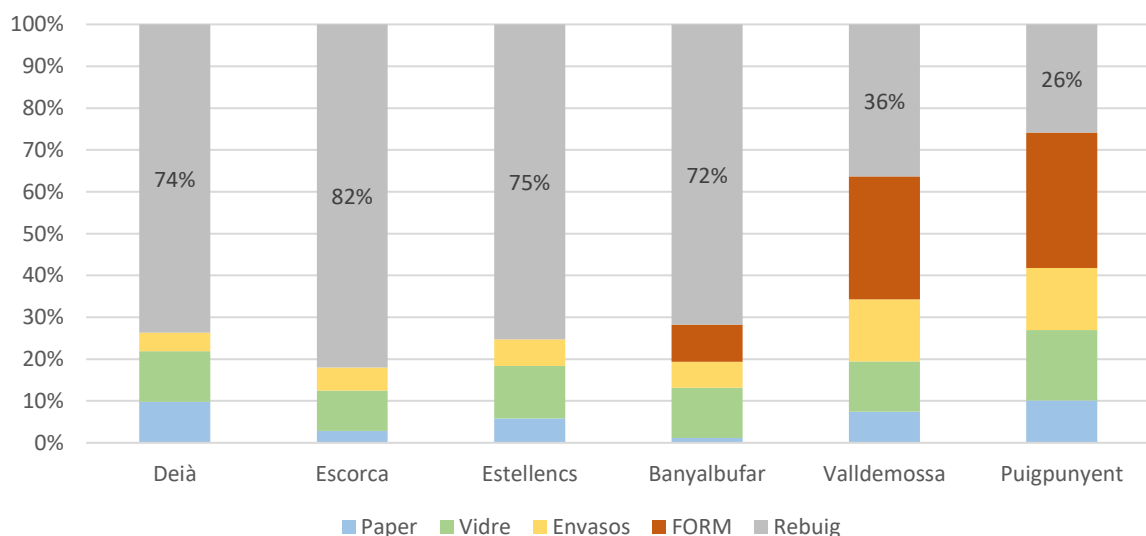
Taula 7. Eficiència de la recollida selectiva 2016 – 2022

Com s'observa, l'eficiència de la recollida selectiva durant el període analitzat és, en línies generals, baixa. S'ha de dir però que al llarg dels anys aquesta ha anat augmentant progressivament. Destaca, sobretot, la fracció d'envasos de vidre que sempre ha tingut uns resultats elevats.

3.4.8 COMPARATIVA AMB ALTRES MUNICIPIS

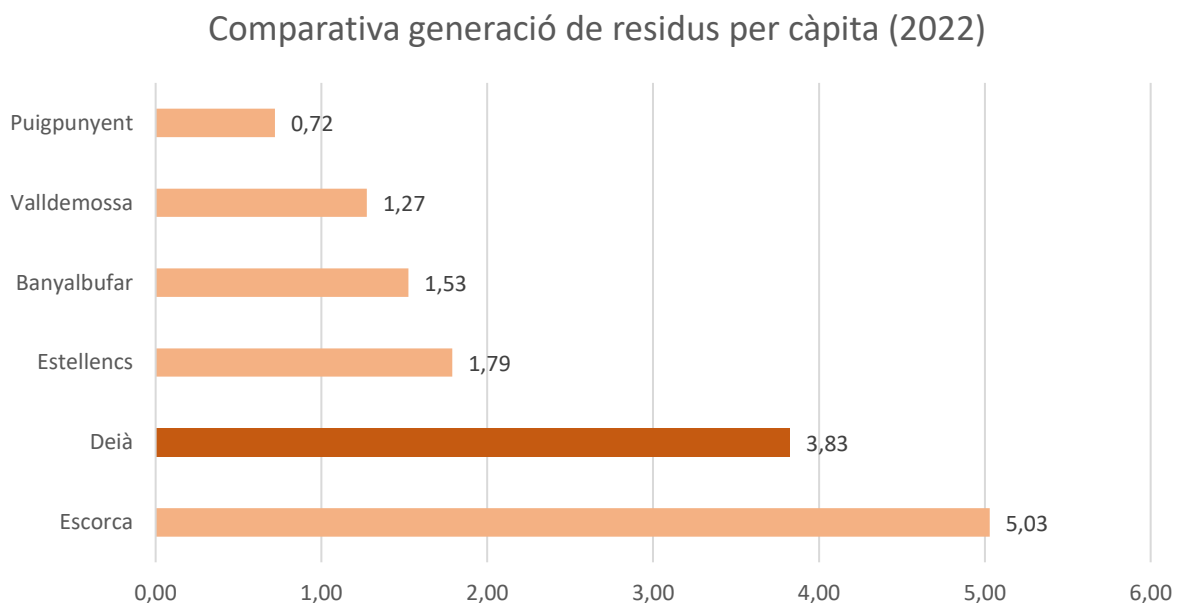
Tot i que s'ha dut a terme un anàlisi complet de totes les variables relacionades amb la gestió de residus al municipi, pot resultar interessant realitzar una comparativa amb alguns municipis de Mallorca per veure les principals semblances o diferències en funció del servei de recollida que tinguin. Per això, s'han seleccionat 5 municipis de la Serra de Tramuntana amb unes característiques semblants a les de Deià.

Comparativa recollida selectiva (2022)

Gràfica 14. Comparativa recollida selectiva per municipis (2022). Font: elaboració pròpia amb dades del Consell de Mallorca

A la gràfica anterior es poden veure els resultats d'aquesta comparativa. Sense cap dubte, el que crida més l'atenció és la diferencia en les xifres de recollida de la fracció rebuig entre aquells municipis que tenen implantada la recollida de FORM i aquells que no ho tenen o bé que l'han implantada recentment (com per exemple Banyalbufar). En aquest sentit es veu com municipis com Valldemossa i Puigpunyent que ja tenen implantada la FORM, tenen just un 36% i un 26% respectivament de fracció rebuig, mentre que la resta no baixa del 70%.

Gràfica 13. Comparativa generació de residus per càpita (2022). Font: elaboració pròpia amb dades del Consell de Mallorca

L'altre indicador que permet realitzar comparacions en l'àmbit dels residus és la generació de residus per càpita. S'ha realitzat una comparativa amb els mateixos municipis de l'apartat anterior i els resultats mostren com tant Escorca i Deià, que presentaven també els pitjors resultats en matèria de selectiva, també són els que tenen un pitjors resultats per aquest indicador.

Per tant, ja es pot concloure que algunes de les propostes que es facin en el present pla, han d'anar encaminades cap a la reducció en la generació de residus.

4 PUNTS FORTS I PUNTS FEBLES

Formular punts forts i febles ens permet per assegurar una gestió eficient i ajustada a les necessitats del municipi. Aquesta anàlisi, es basa en el diagnòstic previ, i proporciona una comprensió detallada del context de Deià, permetent identificar els punts forts, àrees en què el municipi ja destaca, i els punts febles, aquelles que requereixen millora. En conseqüència, les accions proposades en aquest Pla de Prevenció i Gestió de Residus se centraran en aquests punts per garantir una implementació més efectiva.

PUNTS FORTS	PUNTS FEBLES
PREDISPOSICIÓ MUNICIPAL	
L'Ajuntament de Deià ha invertit temps i recursos per a perfeccionar la gestió dels residus a escala municipal.	
GESTIÓ DE RESIDUS	
✓ El percentatge de recollida selectiva ha anat augmentant fins a un 25%, encara que és molt millorable. ✓ S'ha presentat una proposta per un nou sistema de recollida.	- x El percentatge de recollida selectiva respecte el total de residus es troben per davall dels objectius marcats a la Llei de Residus i Sòls Contaminants. - x Deià presenta resultats molt millorables en quant a la gestió de residus, en comparació a municipis de les mateixes característiques. - x La fracció rebuig representa al voltant d'un 75% dels residus generats als darrers 3 anys. - x La generació dels residus ha anat en augment des de 2020, inclús superant els nivells anteriors a la COVID-19. - x No es duu a terme la recollida de la FORM. - x L'activitat turística del municipi condiona la generació de residus.

	- x No existeix una comunicació directa amb la població per transmetre la seva opinió en base a la gestió dels residus. - x La deixalleria es troba sense autorització i per tant, sense complir amb la normativa actual.
--	--

SERVEI DE RECOLLIDA REVISAR

✓ La El municipi presenta papereres de reciclatge al nucli urbà.	- x L'Ajuntament no té els mitjans propis per poder dur a terme el servei de recollida, pel que ha de licitar aquest servei. - x El sistema de recollida actual no permet aconseguir els objectius de la recollida selectiva. - x Encara que les papereres es troben compartimentades no es distingeix cap fracció selectiva. - x No es fa recollida de fraccions minoritàries com son els voluminosos, electrodomèstics, restes de poda i oli.
--	--

COMUNICACIÓ I EDUCACIÓ AMBIENTAL

✓ La ciutadania en general presenta una consciència ambiental i participació activa que fomenten la millora de la gestió de residus. ✓ Tot i que les campanyes de sensibilització desenvolupades en els darrers anys no sempre han tingut continuïtat, han aconseguit arribar a un determinat sector social que demanda millores quantitatives i qualitatives en el servei	x No s'ha mantingut una línia consistent en les campanyes de sensibilització, comunicació i informació ambiental.
---	---

NORMATIVA

✓ Es troba en marxa el projecte de construcció d'una deixalleria	x No s'apliquen bonificacions per a fomentar la recollida selectiva, a la ciutadania i als generadors singulars.
✓ Es pretén dur a terme un sistema de recollida PaP	x No es disposa d'un control dels productes d'un sol ús utilitzats al municipi, encara que aquests no siguin plàstics.

Taula 9. Punts forts i febles detectats al municipi de Deià.

5 PARTICIPACIÓ CIUTADANA

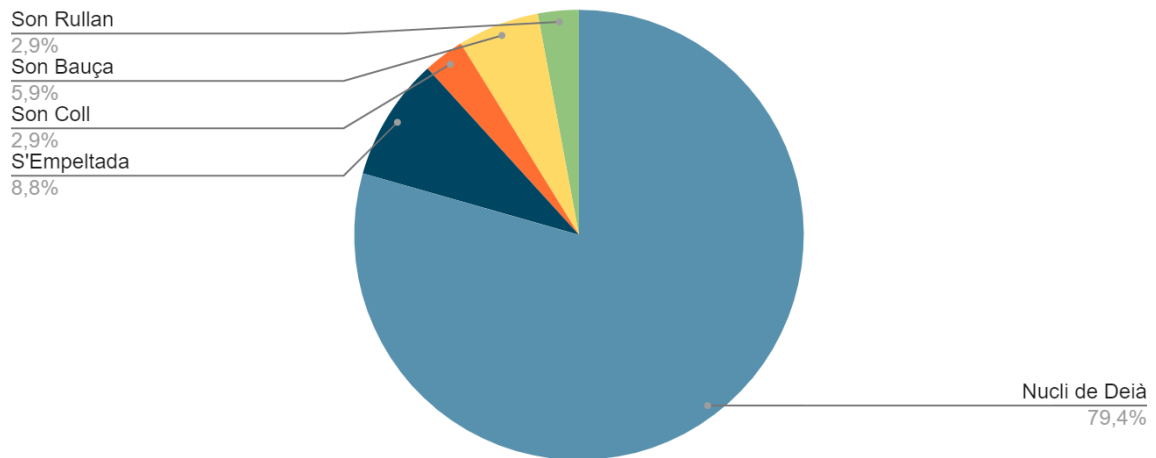
El Pla de Prevenció i Gestió de residus ha integrat les aportacions de la ciutadania i una diagnosi de l'estat actual per millorar el servei municipal i promoure accions concretes segons les necessitats locals. Per aconseguir-ho, s'ha desenvolupat un formulari voluntari de 22 preguntes, disponible tant en línia com presencialment a l'Ajuntament de Deià i en tres idiomes: català, castellà i anglès.

Aquesta enquesta categoritza primerament els enquestats segons edat, residència i tipus d'usuari, i posteriorment presenta preguntes agrupades en tres blocs per avaluar la satisfacció i opinió sobre la gestió de residus, els hàbits de la persona enquestada i els seus coneixements sobre la gestió de residus. A continuació, es detallen els resultats més rellevants obtinguts.

5.1 RESULTATS

Els resultats del formulari revelen una mostra representativa de Deià, amb **38 participants** de diverses edats i residències. Destaca una participació equitativa, majoritària entre els majors de 26 anys. En relació amb la residència, el 88,6% són residents habituals, mentre que la resta viuen al municipi durant més d'un mes. Pel que fa a la distribució per nuclis, Deià és el més representat, amb el 79,4% dels participants (Gràfica 16). Respecte a la tipologia d'usuari, la majoria són habitatges, només el 5,4% correspon al sector HORECA. Aquests resultats, en conjunt, ofereixen una visió significativa de la comunitat del municipi de Deià, fonamental per a les futures propostes.

Lloc de residència

Gràfica 16. Lloc de residència de la població participant al municipi de Deià. Font: elaboració pròpia

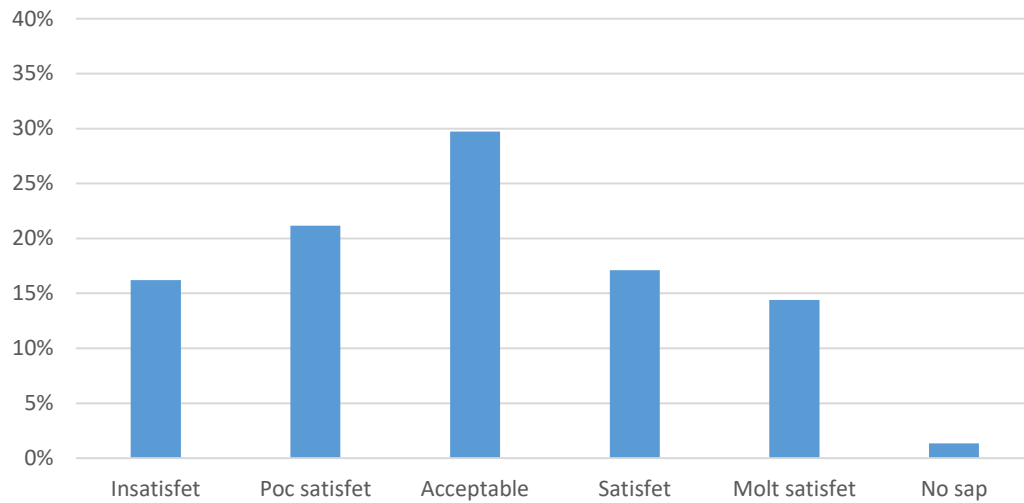
5.1.1 SATISFACCIÓ I OPINIO

Respecte a la satisfacció i opinió amb la gestió dels residus s'han analitzat 6 aspectes clau:

- 1) El sistema de recollida per contenidors
- 2) El manteniment i neteja de les papereres
- 3) La ubicació de les papereres
- 4) La informació proporcionada sobre la gestió de residus
- 5) La instal·lació del Punt Verd/Deixalleria
- 6) La proposta del nou sistema de recollida porta a porta

De manera global, s'ha obtingut una opinió majoritàriament acceptable, tal i com es mostra a la Gràfica 16 amb un percentatge de 27,5% respecte el total, on s'han agrupat tots els aspectes mencionats anteriorment. No obstant això, cal analitzar cada ítem de manera individual, tal com es mostra a l'Annex 1.

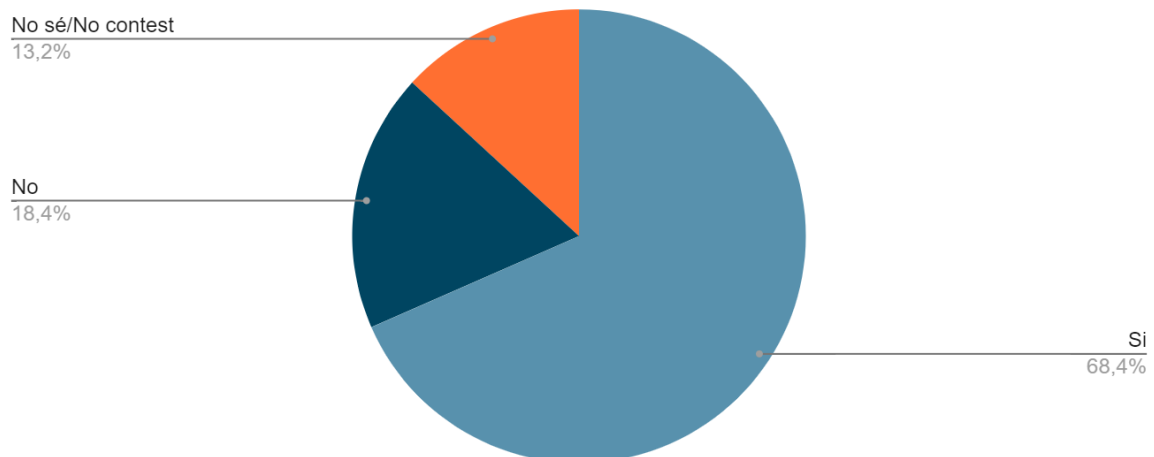
Satisfacció general amb la gestió de residus

Gràfica 17. Satisfacció global de tots els aspectes avaluats en relació a la gestió de residus. Font: elaboració pròpia

Si tractem de manera individual cada punt podem considerar que l'aspecte millor valorat per la ciutadania és la **proposta del sistema de recollida porta a porta**. S'ha fet especial menció a la proposta de calendari de recollida selectiva PaP, Gràfica 18, on el 68,4% dels participants consideren que s'ajusta a les seves necessitats. No obstant, un 18% de les persones participants prefereixen el sistema actual o mencionen que és necessari més dies de rebuig. Això, juntament a la població restant, la qual no sap que és el sistema de recollida selectiva PaP, mostra una falta d'informació, iniciativa que es tindrà en consideració per a les accions proposades al municipi de Deià.

Aceptació del calendari de recollida PaP

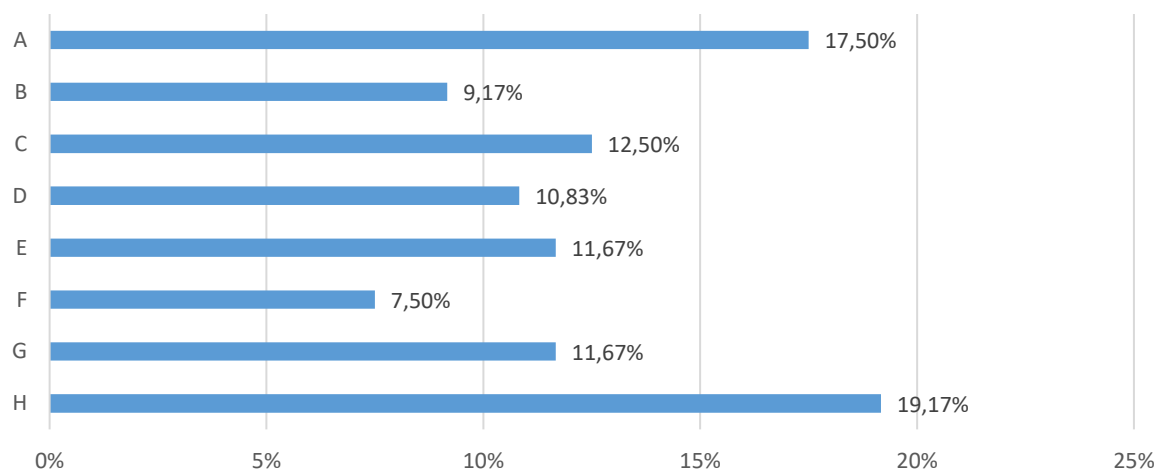

Gràfica 18. Resposta de la ciutadania al grau d'acceptació de la proposta de calendari de recollida PaP. Font: elaboració pròpia

Seguit d'això els altres aspectes com el **sistema de recollida per contenidors i el manteniment, neteja i ubicació de les papereres** es considera acceptable. Cal afegir, que la població ha sol·licitat un augment de contenidors de recollida selectiva amb el sistema actual, sobre tot al carrer principal de Deià. Crida l'atenció que la **informació proporcionada** referent a la gestió de residus mostra una part de la població insatisfeta mentre que l'altre està satisfeta, per tant és un aspecte clau a tractar. Finalment, la **deixalleria** mostra una insatisfacció conjunta per part de les persones enquestades, degut a la falta de senyalització i altres aspectes millorables. A més, la ciutadania considera que s'ha de dur a terme una gestió més adequada dels residus durant la temporada alta, per la qual cosa cal actuar per prevenir i corregir aquesta situació al municipi.

Per tal de concretar l'opinió present a la població participant, s'han proposat diferents accions per a millorar la gestió de residus al municipi. A continuació es mostren els resultats, tenint un percentatge major quant més acceptats són per a la ciutadania (Gràfic 19). Així, l'opció més marcada es basa en reforçar la difusió d'informació sobre la gestió de les fraccions minoritàries com electrodomèstics i voluminosos, actuació que s'incorporarà dins la proposta d'aquest PPGR.

Acceptació de les actuacions proposades

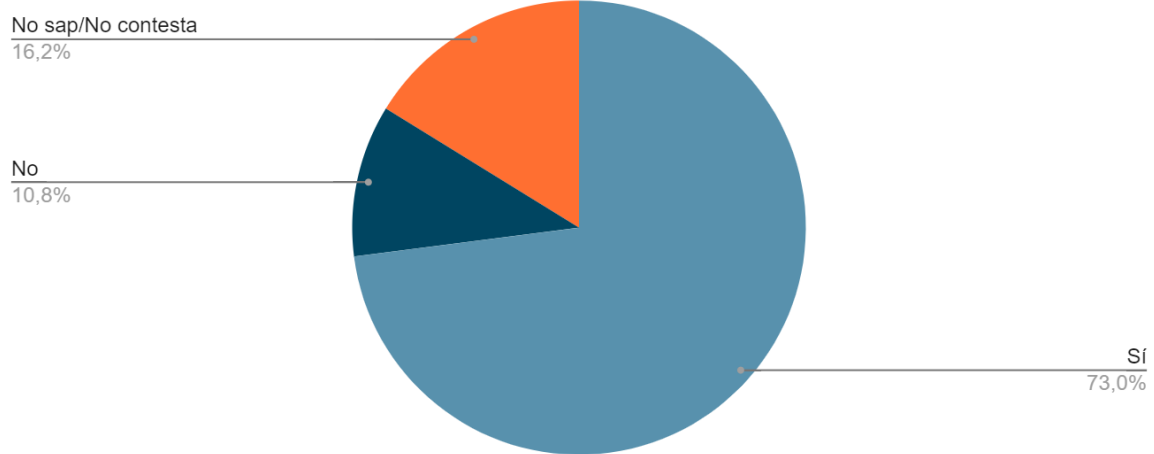

A	Més campanyes de sensibilització, prevenció i educació ambiental
B	Canviar el sistema de recollida per contenidors
C	Sancionar les infraccions ambientals i incrementar la vigilància
D	Instaurar un programa de pagament per generació, així qui no recicla paga més
E	Bonificar una correcta separació i reciclatge mitjançant inspeccions tècniques voluntàries
F	Incentivar la recollida de la fracció orgànica a tots els agents
G	Campanyes informatives i de conscienciació als grans generadors per el foment del reciclatge
H	Reforçar la difusió d'informació sobre la gestió de les fraccions minoritàries com electrodomèstics i voluminosos

Gràfica 19. Grau d'acceptació de les accions proposades per a la gestió de residus. Font: elaboració pròpia

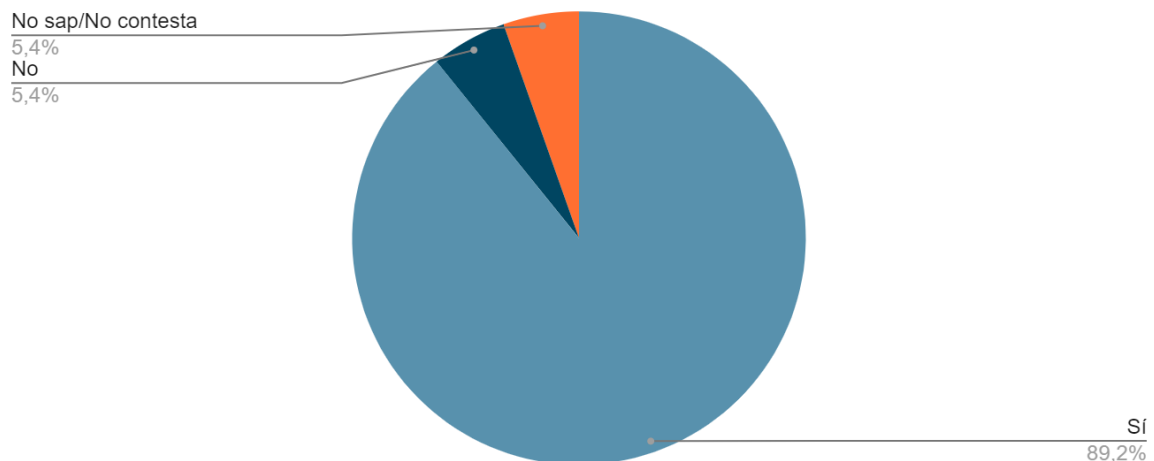
A més d'això, ens interessa conèixer l'opinió de la població per dur a terme un sistema de pagament per generació de rebuig i/o un programa d'inspeccions tècniques de residus (ITR). En ambdós casos el grau d'acceptació ha sigut alt. Encara que tenint en compta la situació del municipi, es considera més oportú realitzar una bonificació per a la correcta separació de residus a partir de les ITR. Aquest programa voluntari es basa en la reducció de la taxa de residus dels habitatges i establiments que duen a terme una separació dels residus adient, verificada a partir de visites per part d'un tècnic d'educació ambiental.

Pagar en relació a la generació de rebuig

Gràfica 20. Grau d'acceptació de la implantació del pagament per generació de rebuig. Font: elaboració pròpia

Bonificar la correcta separació de residus

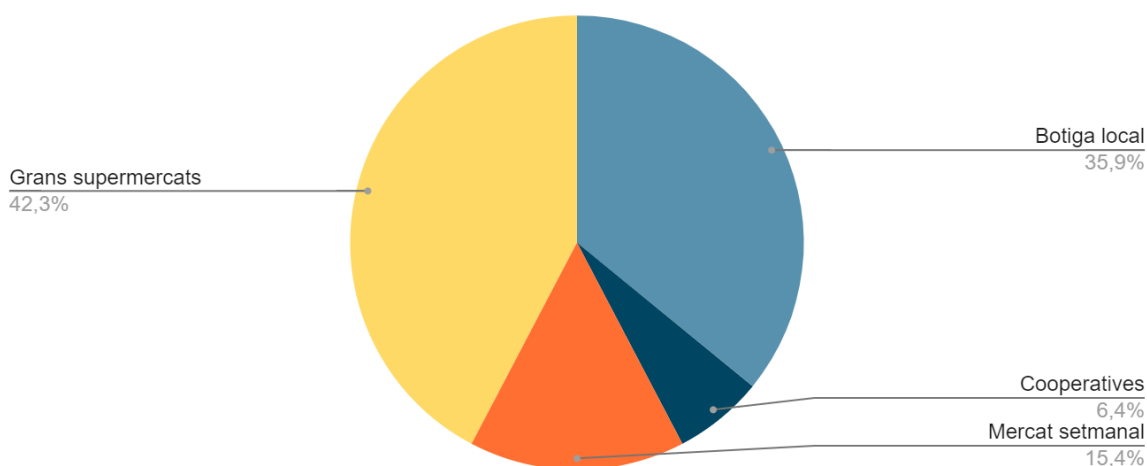

Gràfica 21. Grau d'acceptació de la implantació de les ITR. Font: elaboració pròpia

5.1.2 HABITS I COSTUMS

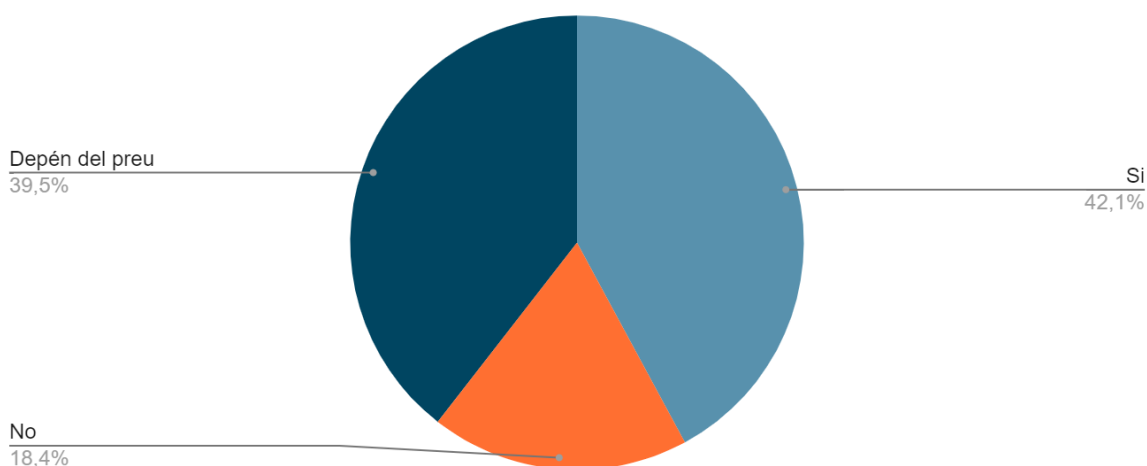
En l'enquesta s'ha destacat que els hàbits i costums de la població han estat objecte de referència. Es pot observar que, en el municipi de Deià, hi ha una tendència positiva cap a la millora, ja que un 94,6% de les persones enquestades han ajustat els seus hàbits de consum per diverses raons (Annex 1, P13). A més, és notable que el 57,7% de la població consumeix **productes locals**, ja sigui a través del mercat setmanal, botigues locals o cooperatives (Gràfica 22). Tot i que el preu és un factor determinant en aquest consum, com es pot veure a la Gràfica 23. Per tant, promoure la compra de productes de proximitat i sostenibles és una de les prioritats que s'aborden en aquest Pla de Prevenció i Gestió de Residus.

Tipologia de comerç

Gràfica 22. Tipologia de comerç utilitzat per les persones participants. Font: elaboració pròpia

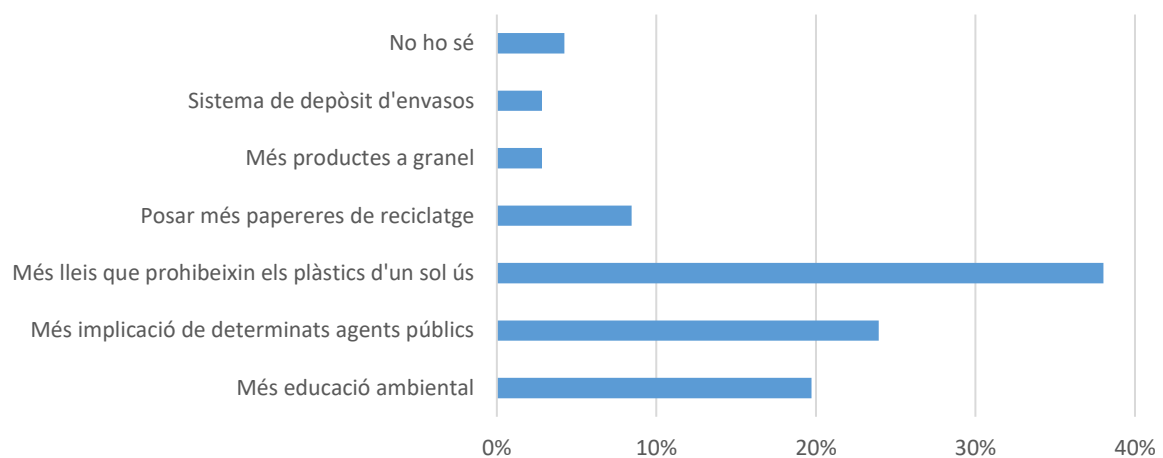
Aceptació de la relació sostenibilitat/preu dels productes

Gràfica 23. Respostes obtingudes en base a la relació entre el preu i la tipologia del producte. Font: elaboració pròpia

Ens interessa conèixer la opinió de la població del municipi de Deià per a reduir els residus consumits, sobretot els plàstics, amb l'objectiu de proposar noves iniciatives i ser conscients del grau de conscienciació. Tal i com es mostra a la següent gràfica, les accions que la ciutadania considera rellevants per tractar aquest tema, ordenades de major a menor rellevància, són més lleis que prohibeixin els plàstics d'un sol ús, més implicació de determinats agents públics i més educació ambiental. Destaca que la ciutadania ha proposat la compra de productes a granel i el sistema de depòsit-retorn d'envasos.

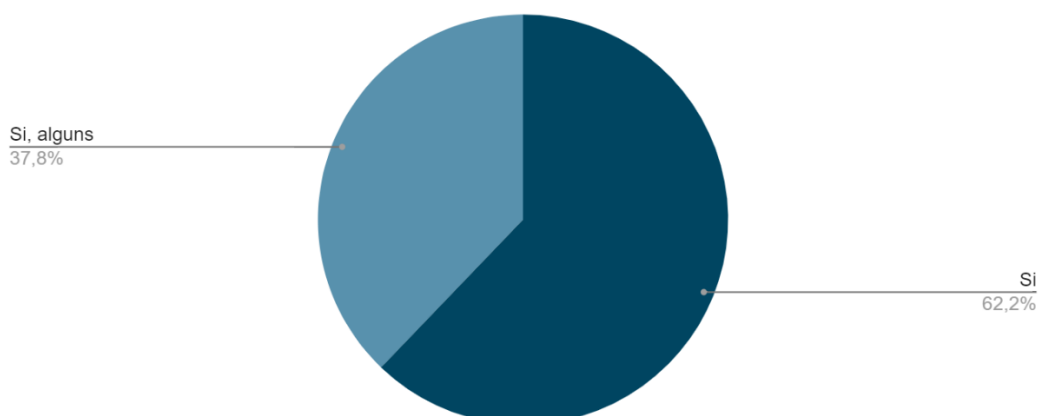
Accions proposades per a la gestió d'envasos lleugers

Gràfica 24. Grau d'acceptació de les propostes per a la gestió d'envasos lleugers. Font: elaboració pròpia

Finalment, no tenim una mostra que dugui a terme un reciclatge de totes les fraccions de residus. En relació a les accions mencionades anteriorment, es proposen iniciatives que facilitin i promoguin una bona gestió dels residus al municipi, per tal d'incentivar l'augment de la recollida selectiva per part de tota la població de Deià.

Separació de residus

Gràfica 25. Separació de residus actual. Font: elaboració pròpia

5.1.3 CONEIXEMENTS

Els coneixements de la població han estat sotmesos a dos tipus de preguntes. La primera pregunta implica relacionar **cada residu amb la seva fracció o punt de reciclatge**, mentre que la segona pregunta requereix una resposta sobre **l'acord o desacord amb les afirmacions** relacionades amb comportaments o separació dels residus. Els resultats mostren uns coneixements correctes, encara que millorables, per part de la ciutadania sobre la gestió dels residus, amb més del 80% de respostes correctes en ambdós tipus de pregunta. Cal considerar que només s'ha obtingut una pregunta amb el 100% de respostes correctes. Per això, es proposa abordar alguns dubtes claus en les accions de conscienciació i informació sobre la correcta gestió dels residus, com ara el tractament de la porcellana, els residus de cristall i els residus corresponents a la matèria orgànica i el rebuig.

Producte	Resposta correcta (%)
Llaunes	91,89%
Copes	37,84%
Closques d'ou	97,30%
Piles	89,19%
Bric de llet	89,19%
Diaris	94,59%
Porcellana	72,97%
Peladures de taronja	94,59%
Paper d'alumini	75,68%
Botelles de vi	97,30%
Paper amb oli	81,08%
Cendres i llosques	75,68%
TOTAL	83,00%

Taula 10. Resultats correctes obtinguts per a cada un dels residus. Font: elaboració pròpia

Afirmacions	Resposta correcta (%)
S'han de llevar els taps i tapes dels envasos de vidre.	83,78%
La matèria orgànica i el rebuig són el mateix.	94,59%
A la recollida porta a porta, s'ha de doblegar el paper i cartó de manera que ocupi poc espai.	91,89%
Els voluminosos (mobles, electrodomèstics, ...) es poden treure qualsevol dia a la porta per ser replegats per l'empresa de recollida.	100,00%
Si el Punt Verd està tancat es poden deixar les bosses de fems a la porta.	89,19%
Els excrements d'animals, encara que són orgànics no es poden reciclar i s'han de dipositar al rebuig.	83,78%
TOTAL	90,54%

Taula 11. Resultats correctes obtinguts per a cada una de les afirmacions sobre la gestió dels residus. Font: elaboració pròpia

6 ESCENARI

El diagnòstic i la participació ciutadana han estat fonamentals per identificar les accions necessàries per a la prevenció i gestió dels residus al municipi de Deià. A través d'una sèrie d'actuacions estructurades i orientades, es proposen mesures concretes per abordar les problemàtiques detectades.

Les propostes s'han organitzat segons les fraccions de residus per a una millor comprensió i implementació. Així, respecte a **matèria orgànica i restes vegetals** (A), s'aposta per fomentar el compostatge i la creació d'horts urbans. Per als **envasos lleugers** (B), es proposen iniciatives basades en la reducció d'envasos i plàstics d'un sol ús com un programa de bonificació de productes a granel i la introducció d'un sistema de depòsit i devolució d'envasos. Pel que fa al **paper i el cartó** (C), es promou la reducció de residus a través de tallers i campanyes que millorin el servei de recollida de paper i cartó. Les accions relacionades amb el **vidre** (D) inclouen assessorament als establiments sobre envasos retornables i promoure l'ús d'envasos de vidre per al menjar per emportar. Pel que fa a **altres fraccions** (E), es proposa un sistema de recollida específic i tallers de reutilització i reparació. Finalment, les accions **transversals** (F), es a dir, les quals aborden més d'una de les fraccions mencionades anteriorment, fomenten qüestions com campanyes informatives, digitalització de la recollida selectiva i la creació d'espais d'intercanvi, tot amb l'objectiu de millorar la gestió de residus i fomentar la participació ciutadana en aquest procés.

7 PLA D'ACCIONS

A continuació, es descriuen el conjunt d'accions proposades dins de l'estratègia del Pla de Gestió i Prevenció de Residus de Deià. Les accions proposades s'agrupen en diferents àmbits per tal de facilitar la seva comprensió i actuació.

7.1 ORGANITZACIÓ I ESTRUCTURA

Les accions proposades es divideixen en base a les fraccions de residus generades al municipi, com es mostra a la Taula 12. S'entén per fracció de residus transversal aquella acció que engloba a més d'una fracció.

Per una part, s'organitzen tenint en compte la situació actual del municipi, proposant accions preventives, de continuïtat i correctores. Les accions preventives cerquen reduir o evitar situacions no desitjades en el futur. Les accions de continuïtat s'utilitzen per identificar i valorar accions que ja s'estan realitzant. Les accions correctores són similars a les accions de seguiment, però es centren en abordar la causa arrel d'un problema identificat.

Per altra part, s'associen a les línies estratègiques que volem tractar amb aquest PGPR. Aquestes àrees serveixen com a guia per conèixer l'enfocament de les accions i prioritzar-les en base a les necessitats.

Cada acció es documenta mitjançant una fitxa genèrica (Taula 10). En aquesta, es detallen i inclouen diversos aspectes clau, com són els aspectes mencionats anteriorment (la fracció de residus a què es refereix l'acció, el tipus d'acció segons l'estat actual al municipi, la línia estratègica a la qual es vincula l'activitat), i l'àmbit d'aplicació, la competència privada o pública afectada, la prioritat de l'acció, una aproximació del pressupost estimat i una breu descripció. A més, es nombren algunes de les accions que es poden dur a terme, juntament amb els seus indicadors de seguiment i avaluació de resultats, per tal d'assolir amb èxit cada acció.

Nº ACCIÓ	NOM DE L'ACCIÓ
Fracció de residus	Classificació dels residus en diferents fraccions segons les seves característiques, composició o tipus que faciliten el seu tractament, maneig i reciclatge. ▪ Matèria orgànica i vegetal ▪ Envasos lleugers ▪ Paper i cartró ▪ Vidre ▪ Rebuig ▪ Voluminosos, RAEE, RCD, tèxtils i altres ▪ Transversals
Tipus d'acció	Accions preventives, de continuïtat i correctores, en base a la situació actual del municipi. – Preventives – Continuïtat – Correctores
Línia estratègica	Objectius i enfocament que es vol tractar amb aquesta acció. – Sistema de recollida de residus – Reducció de residus – Reutilització i recuperació – Reciclatge de residus – Instruments normatius i fiscals de prevenció – Instal·lacions i infraestructures – Sensibilització i comunicació
Àmbit d'actuació	Actors que han de prendre part en la realització de l'actuació o que estan implicats en la producció de residus.
Competència	Àrees d'autoritat, responsabilitat i acció que recauen en entitats diferents dins d'una estructura governativa o organitzativa. ▪ Municipal ▪ Administrativa ▪ Privada

	▪ Altres entitats
Prioritat	Grau d'importància de cada acció. Serveix com a guia per a la presa de decisions condicionada pel temps, recursos i objectius de l'Ajuntament. ▪ Alta ▪ Mitjana ▪ Baixa
Pressupost estimat	Es proporcionen estimacions aproximades dels costos de cada acció per donar una idea general dels possibles costos d'implementació. Aquests costos es revisaran i ajustaran en el moment concret de la implementació.
Descripció	
Explicació detallada sobre l'acció. Descriu què és, els seus objectius i beneficis.	
Accions proposades	
Indicacions suggerides per aconseguir l'acció.	
Indicadors de seguiment	
Paràmetres per a registrar de forma prolongada en el temps per a avaluar el bon funcionament i la eficàcia de la iniciativa implementada.	
Indicadors de resultat	
Paràmetres basats en els indicadors de seguiment per tal de conèixer l'èxit de l'acció i les possibles millores a realitzar.	

Taula 12. Model de fitxa per a les accions del PGPR i la seva classificació.

7.2 ACTUACIONS PROPOSTES

A continuació, es numeren les accions proposades al PGPR de Deià:

A. MATERIA ORGÀNICA I RESTES VEGETALS

- A1. Fomentar el compostatge als centres educatius
- A2. Tallers sobre compostatge casolà
- A3. Creació d'horts urbans
- A4. Ús de bosses compostables i poalet d'aïració a la recollida PaP

B. ENVASOS LLEUGERS

- B1. Programa de bonificació de productes a granel
- B2. Sistema de depòsit, devolució i retorn d'envasos
- B3. Servei de vaixel·la reutilitzable
- B4. Bosses reutilitzables pròpies del municipi
- B5. Campanya d'envasos reutilitzables
- B6. Tallers enfocats a la reducció de productes plàstics i d'un sol ús

C. PAPER I CARTÓ

- C1. Campanya de nadal i rebaixes per plegar el cartó
- C2. Tallers de reciclatge i reutilització de paper i cartó
- C3. Programa de reutilització de llibres de text a les escoles
- C4. Redacció d'una ordenança municipal que reguli la publicitat dinàmica
- C5. Ús responsable del paper a l'administració pública

D. VIDRE

- D1. Servei d'assessorament als establiments sobre els envasos de vidre retornables
- D2. Seguiment dels envasos de vidre retornables
- D3. Promoure l'ús dels envasos de vidre per al menjar per emportar

E. VOLUMINOSOS, RAEE, RCD, TÈXTILS I ALTRES

- E1. Sistema de recollida de les fraccions minoritàries PaP
- E2. Campanya informativa sobre fraccions minoritàries
- E3. Tallers de reutilització i reparació de residus minoritaris

F. TRANSVERSALS

- F1. Campanyes informatives sobre la correcta gestió de residus
- F2. Campanya informativa visitants i turistes
- F3. Sistema de seguiment GPS del servei de recollida de residus
- F4. Utilització d'un poal multifracció codificat a la recollida PaP
- F5. Programa d'Inspeccions Tècniques de Residus
- F6. Creació d'espais d'intercanvi
- F7. Creació de xarxes d'intercanvi entre col·lectius
- F8. Sistema de registre d'incidències per a la ciutadania
- F9. Gestió de les papereres i contenidors a esdeveniments
- F10. Enquesta de satisfacció i coneixements anual a la ciutadania
- F11. Modificació de les papereres de reciclatge municipals
- F12. Projecte d'autorització d'una nova deixalleria

A. MATÈRIA ORGÀNICA I RESTES VEGETALS

Actualment, no existeix una recollida diferenciada per a la matèria orgànica al municipi de Deià. No obstant, amb la proposta del nou sistema de recollida porta a porta si es contempla. Per això, les accions relacionades amb aquesta fracció es sustenten en la prevenció, amb accions que informin i fomentin una major conscienciació i entorn a la importància del tractament de la matèria orgànica.

ACCIÓ A1	FOMENTAR EL COMPOSTATGE ALS CENTRES EDUCATIUS
Fracció de residus	Matèria orgànica
Tipus d'acció	Preventiva
Línia estratègica	Reducció i reciclatge de residus
Àmbit d'actuació	Tots els centres educatius
Competència	Municipal i privada
Prioritat	Mitjana
Pressupost estimat	5.300 €
Descripció	
El compostatge és un procés natural de descomposició i degradació de la matèria orgànica, que inclou restes de menjar, fulles, herbes i altres materials biodegradables. Aquest procés implica l'acció de microorganismes que descomponen aquests materials en una substància coneguda com a compost, un fertilitzant natural ric en nutrients que s'utilitza per enriquir el sòl. Implementar el compostatge als dos centres escolars presents a Deià és una pràctica beneficiosa que ajuda a reduir la quantitat de residus enviats a la incineradora, aprofitant les sobres de menjar que es generen als menjadors i patis escolars. Això també produeix un fertilitzant natural de gran valor nutritiu que pot ser utilitzat per millorar la qualitat del sòl als horts escolars. A més, aquesta iniciativa té un component educatiu important, ja que permet als estudiants aprendre sobre la importància del cicle de vida dels residus i la sostenibilitat ambiental.	
Accions proposades	
- Avaluació de les instal·lacions presents als centres escolars - Dur a terme formacions en compostatge als docents - Implementar sessions d'hort escolar als centres educatius	
Indicadors de seguiment	

- Nombre d'alumnat/grups adherits
- Avaluació de les sessions realitzades

Indicadors de resultat

- Avaluació de la participació de l'alumnat, professorat i personal
- Comparar la quantitat de residus orgànics generats abans i després de la implantació del programa de compostatge
- Seguiment de la quantitat de compostatge generada

ACCIÓ A2	TALLERS SOBRE COMPOSTATGE CASOLÀ
Fracció de residus	Matèria orgànica
Tipus d'acció	Preventiva
Línia estratègica	– Reducció de residus – Sensibilització i conscienciació
Àmbit d'actuació	Ciutadania
Competència	Municipal
Prioritat	Baixa
Pressupost estimat	6.500 €
Descripció	
El compostatge casolà és una pràctica rellevant per a la gestió sostenible dels residus orgànics. Mitjançant aquest procés, els residents poden convertir els residus de menjar i altres materials orgànics en un fertilitzant natural ric en nutrients, conegut com a compost. Aquest compost casolà no només redueix la quantitat de residus enviats a abocadors o incineradores, sinó que també enriqueix el sòl i promou la salut de les plantes en jardins i horts. A més, el compostatge casolà és una oportunitat per educar i conscienciar sobre la importància del tractament adequat de la matèria orgànica, contribuint a la preservació del medi ambient i al desenvolupament d'una comunitat més sostenible. Així, amb aquesta acció es pretén involucrar a la ciutadania directament en el reciclatge a partir del procés de compostatge als domicilis.	
Accions proposades	
- Crear activitats dinàmiques i innovadores - Establir un calendari d'activitat i tallers - Difusió de les activitats i tallers a la ciutadania	
Indicadors de seguiment	
- Nombre de persones apuntades - Grau de satisfacció de les persones que han realitzat el taller	
Indicadors de resultat	
- Seguiment dels tallers - Quantitat de persones que realitzen compostatge als seus domicilis	

ACCIÓ A3	CREACIÓ D'HORTS HURBANS
Fracció de residus	Matèria orgànica
Tipus d'acció	Preventiva
Línia estratègica	– Reutilització i recuperació – Instal·lacions i infraestructures
Àmbit d'actuació	Ciutadania i ajuntament
Competència	Municipal i privada
Prioritat	Baixa
Pressupost estimat	4.000 €
Descripció	
Els horts urbans són espais de cultiu vegetal situats en entorns urbanitzats que permeten als residents cultivar aliments frescos i saludables. Aquest tipus de cultiu pot variar des de petits testos fins a grans parcel·les, gestionats tant per individus com per comunitats. A part de proporcionar aliments frescos cultivats localment, els horts urbans també funcionen com a espais d'aprenentatge interactiu per a persones de totes les edats, permetent-los aprendre sobre la implementació de cultius sostenibles en entorns urbans. A través d'aquesta interacció amb la natura i la pràctica del cultiu, els horts urbans no només milloren la salut i el benestar de la comunitat, sinó que també fomenten una comprensió més profunda de la importància de la sostenibilitat i el respecte pel medi ambient en la vida quotidiana.	
Accions proposades	
- Realitzar un estudi del terreny on es vol dur a terme l'hort urbà - Implantació de sistemes sostenibles - Informar a la ciutadania en relació al seu ús - Gestionar i organitzar el seu ús per part de l'Ajuntament	
Indicadors de seguiment	
- Nombre de persones que fan ús - Intercanvi de productes (compost, fruites i verdures)	
Indicadors de resultat	
- Quantitat de productes cultivats amb èxit	

ACCIÓ A4	ÚS DE BOSSES COMPOSTABLES I POALET A LA RECOLLIDA PAP
Fracció de residus	Matèria orgànica
Tipus d'acció	Preventiva
Línia estratègica	Sistema de recollida de residus, reciclatge i reducció de residus
Àmbit d'actuació	Ciutadania i ajuntament
Competència	Municipal
Prioritat	Mitjana
Pressupost estimat	12.200 €
Descripció	
Abans d'iniciar la recollida selectiva PaP, es un bon moment per garantir un sistema eficient. Sobre tot en el cas de la matèria orgànica, l'ús d'un poalet d'aireació i bosses compostables son dos components clau. L'objectiu d'aquesta iniciativa és millorar la gestió dels residus relacionats amb la matèria orgànica, reduint la presència de residus no adequats per al tractament d'aquesta fracció, com ara les bosses de plàstic, i alhora disminuint la brutícia als carrers mitjançant l'ús del poalet. Per tant, la finalitat és fomentar l'ús combinat del poalet i de les bosses compostables per permetre una correcta ventilació dels residus orgànics dipositats.	
Accions proposades	
- Estudi econòmic per a la compra de poalets d'aireació i bosses compostables - Establir uns criteris de reposició dels materials - Modificació de l'Ordenança de Residus	
Indicadors de seguiment	
- Quantitat d'incidències detectades a la recollida de matèria orgànica - Nombre de bosses i poalets d'orgànica distribuïts a la ciutadania - Nombre d'habitatges i persones informades	
Indicadors de resultat	
- Quantitat d'impropis a la matèria orgànica - Enquesta a la ciutadania sobre la neteja de la via pública i el funcionament de la recollida de matèria orgànica	

B. ENVASOS LLEUGERS

La correcta gestió dels envasos lleugers és crucial per mitigar l'impacte del plàstic d'un sol ús i fomentar comportaments més respectuosos amb el medi ambient dins els municipi de Deià. Aquesta sèrie d'iniciatives té com a principal objectiu fomentar una cultura de reducció de residus i impulsar la transició cap a models d'economia més sostenibles, amb la participació activa i l'educació de la comunitat.

ACCIÓ B1	PROGRAMA DE BONIFICACIÓ DE PRODUCTES A GRANEL
Fracció de residus	Envasos lleugers
Tipus d'acció	Preventiva
Línia estratègica	– Instruments normatius i fiscals de prevenció – Reducció de residus
Àmbit d'actuació	Ciutadania i comerços
Competència	Municipal, privada i altres entitats
Prioritat	Mitjana
Pressupost estimat	11.000 €
Descripció	
Promoure la compra i venda de productes a granel o sense embalatges primaris és vital. En primer lloc, aquesta pràctica redueix de manera significativa el consum d'envasos plàstics i la generació de residus. En segon lloc, permet als consumidors adquirir quantitats ajustades a les seves necessitats, fomentant un consum més conscient i responsable. A més, aquesta iniciativa pot conduir a una reducció de costos tant pels comerciants com pels clients, ja que elimina les despeses associades als envasos individuals. En conjunt, aquest enfocament afavoreix un model econòmic més sostenible i beneficis tant per a les persones com per al planeta. En resposta al Reial Decret 1055/2022, de 27 de desembre, d'Envasos i Residus d'Envasos, i a la Llei 8/2019, de 19 de febrer, de residus i sòls contaminats de les Illes Balears, es pretén impulsar l'economia circular mitjançant la reducció del consum de plàstics, la seva reutilització i la promoció de la venda a granel en tots els establiments sense distinció de tipus. Per fomentar la seva adopció, s'està considerant l'aplicació d'una bonificació del 5% en la contribució financera dels establiments i un 5% en el preu de venda dels productes, sempre que es comercialitzin sense embalatge primari o en envasos reutilitzables.	
Accions proposades	

- Anàlisi dels productes dels establiments actuals
- Definir els criteris per aplicar la bonificació
- Creació d'una marca identificadora als comerços adherits
- Campanya informativa per als establiments
- Campanya de difusió per a la ciutadania
- Modificació de les taxes als establiments adherits
- Realització d'inspeccions de seguiment als establiments adherits

Indicadors de seguiment

- Nombre d'establiments adherits
- Nombre d'inspeccions favorables

Indicadors de resultat

- Quantitat d'envasos lleugers generats al municipi després de la implantació del sistema

ACCIÓ B2	SISTEMA DE DEPÒSIT, DEVOLUCIÓ I RETORN D'ENVASOS
Fracció de residus	Envasos lleugers
Tipus d'acció	Preventiva
Línia estratègica	– Reutilització i recuperació – Reciclatge de residus
Àmbit d'actuació	Supermercats, establiments, ciutadania i visitants
Competència	Municipal
Prioritat	Baixa
Pressupost estimat	25.000 €
Descripció	
Un sistema de dipòsit, devolució i retorn d'envasos és un procediment que implica la imposició d'un dipòsit addicional en els envasos de begudes, com ara ampolles de plàstic o llaunes, en el moment de la compra. Aquest dipòsit és retornable quan l'envàs és retornat a un punt de recollida específic. El procés funciona de la següent manera: després de consumir el contingut de l'envàs, l'usuari el retorna a un punt de recollida designat, com ara supermercats, punts de recollida específics o màquines de retorn automàtic, on es verifica o escaneja per tal de reemborsar el dipòsit i garantir-ne una gestió adequada, ja sigui per reutilització o reciclatge. Aquest sistema motiva els consumidors a retornar els envasos en lloc de no reciclar-los correctament. D'aquesta manera, aquest sistema contribueix a reduir la generació de residus, promovent la reutilització dels envasos retornats o el seu reciclatge per a la fabricació de nous envasos. A més, implica una col·laboració entre consumidors, fabricants d'envasos, detallistes i sistemes de reciclatge per assolir una gestió més responsable dels residus i una major sostenibilitat ambiental.	
Accions proposades	
- Campanya de difusió de la implantació del sistema depòsit, devolució i retorn - Gestió dels establiments i supermercats adherits al sistema - Localització de punts de recollida d'envasos - Instal·lació d'una màquina de retorn automàtic	
Indicadors de seguiment	
- Quantitat de persones informades - Nombre d'envasos retornats als punts de recollida - Nombre d'envasos retornats a la màquina automàtica	
Indicadors de resultat	
- Proporció d'envasos que són retornats en comparació amb la quantitat total d'envasos venuts	

ACCIÓ B3	SERVEI DE VAIXELLA REUTILITZABLE
Fracció de residus	Envasos lleugers
Tipus d'acció	Preventiva
Línia estratègica	– Reducció de residus – Reutilització i recuperació
Àmbit d'actuació	Ciutadania i organitzacions d'esdeveniments
Competència	Municipal, privada i altres entitats
Prioritat	Mitjana
Pressupost estimat	22.300 €
Descripció	
La utilització de productes reutilitzables en esdeveniments és fonamental per reduir l'impacte ambiental i els residus generats, educar sobre la sostenibilitat i fomentar comportaments més responsables envers el medi ambient i els recursos naturals. Per això es proposa que l'Ajuntament dugui a terme una compra de tassons, plats i coberts reutilitzables per oferir un sistema de repartició, recollida, neteja i emmagatzematge d'aquest materials per a tot tipus d'esdeveniments i persones que sol·licitin el seu ús. Per tal de que això sigui possible, s'organitza amb un sistema de retorn, permetent als residents retornar-los i recuperar la quantitat de diners dipositada per utilitzar-los. Al preu del servei dependrà dels productes sol·licitats. Es proposa un preu de 2,2€ per els plats i 1,2€ els coberts i tassons. Tenint en consideració la seva neteja, es retornarà el 80% del preu inicial del producte (2€ i 1€). En cas de retornar els utensilis nets per part de les entitats es retornarà el preu íntegre. Encara i això, es disposarà d'un sistema de neteja de tassons per part de l'Ajuntament, al Punt Verd o una altra instal·lació pública, al qual tindran accés les entitats les quals han llogat els tassons.	
Accions proposades	
- Estudi de la viabilitat econòmica del servei - Difusió de la informació als esdeveniments i entitats organitzatives - Gestió digital del servei de utensilis reutilitzables - Instal·lació i compra del rentavaixelles	
Indicadors de seguiment	
- Nombre de productes llogats - Nombre de persones assistents - Nombre d'organitzacions i entitats interessades	
Indicadors de resultat	
- Quantitat de productes reutilitzables retornats front els llogats - Quantitat de productes reutilitzables front les consumicions venudes	

ACCIÓ B4	BOSSES REUTILITZABLES PRÒPIES DEL MUNICIPI
Fracció de residus	Envasos lleugers
Tipus d'acció	Preventiva
Línia estratègica	– Reducció de residus – Reutilització i recuperació
Àmbit d'actuació	Ciutadania i comerços
Competència	Municipal, privada i altres entitats
Prioritat	Mitjana
Pressupost estimat	9.500 €
Descripció	
Les bosses de plàstic d'un sol ús són objectes àmpliament utilitzats en la nostra societat actual. Malauradament, aquestes contribueixen de manera significativa a la contaminació ambiental, ja que són difícils de reciclar i la seva producció implica un ús intensiu de recursos no renovables. De conformitat amb l'article 23 de la Llei de residus i sòls contaminats de les Illes Balears, a partir del 2024 només seran permeses les bosses de plàstic amb un gruix mínim de 50 micres i un contingut del 70% de plàstic reciclat. A més, serà obligatori cobrar un cost addicional als clients per aquestes bosses. Així doncs, l'objectiu és reduir el consum de bosses de plàstic, incentivant i facilitant la transició cap a l'ús de bosses reutilitzables. Aquestes poden estar confeccionades amb materials com tela, ràfia o espart. Aquest canvi és crucial per reduir l'impacte ambiental, ja que les bosses reutilitzables poden ser emprades en diverses ocasions, minimitzant la necessitat constant de produir i consumir plàstics. Aquesta pràctica no només redueix la generació de residus, sinó que també contribueix a la preservació dels ecosistemes, al estalvi de recursos i a fomentar un estil de vida més sostenible per a les futures generacions.	
Accions proposades	
- Participació ciutadana per al disseny i selecció de la imatge de les bosses - Compra i estampació de bosses reutilitzables - Difusió de la informació als establiments - Gestió digital de compra i venda de bosses	
Indicadors de seguiment	
- Nombre de bosses comanades - Nombre d'establiments adherits	
Indicadors de resultat	

- Quantitat de bosses de plàstic no venudes en relació a anys anteriors

ACCIÓ B5	CAMPANYA D'ENVASOS REUTILITZABLES
Fracció de residus	Envasos lleugers
Tipus d'acció	Preventiva
Línia estratègica	– Reducció de residus – Sensibilització i conscienciació
Àmbit d'actuació	Ciutadania i centres escolars
Competència	Municipal i privada
Prioritat	Alta
Pressupost estimat	4.500 €
Descripció	
Aquesta acció es centra en la reducció de residus plàstics mitjançant productes reutilitzables del nostre dia a dia. Es vol fer un especial incís als centres educatius, ja que són llocs on es poden millorar els hàbits de consum dels joves i educant-los en valors de sostenibilitat i la reducció dels residus. Realitzar una campanya als centres escolars sobre la reducció de plàstics d'un sol ús es pot dur a terme potenciant envasos reutilitzables del seu dia a dia com botelles i embolcalls per al berenar. Així, no només redueix la quantitat de plàstic que es consumeix, sinó que també promou una mentalitat de conservació del medi ambient. A més, aquestes campanyes poden inspirar canvis de comportament duradors que es traslladin fora de l'entorn escolar i contribueixin a una societat més sostenible en el futur.	
Accions proposades	
- Anàlisi de la generació de residus actual als centres escolars - Crear activitats dinàmiques i innovadores associades al consum i reducció de residus - Establir un calendari d'activitat i tallers - Compra i disseny dels elements reutilitzables	
Indicadors de seguiment	
- Nombre de persones informades - Nombre de persones que utilitzen els elements reutilitzables	
Indicadors de resultat	
- Anàlisi dels residus generats durant el berenar abans i després de la campanya.	

ACCIÓ B6	TALLERS PER A LA REDUCCIÓ DE PRODUCTES PLÀSTICS I D'UN SOL ÚS
Fracció de residus	Envasos lleugers
Tipus d'acció	Continuïtat
Línia estratègica	– Reducció de residus – Sensibilització i conscienciació
Àmbit d'actuació	Ciutadania
Competència	Municipal
Prioritat	Alta
Pressupost estimat	2.300 €
Descripció	
Al municipi de Deià s'ha detectat un increment en la generació de residus. Davant d'aquesta situació, és imprescindible sensibilitzar la població sobre la importància de reduir el consum de productes, fent especial menció als plàstics d'un sol ús. Els tallers per a la reducció de plàstics d'un sol ús són una eina crucial per educar i conscienciar sobre la importància de reduir el consum d'aquest tipus de productes. Aquests tallers ofereixen una oportunitat pràctica per aprendre alternatives sostenibles per substituir els productes de plàstic d'un sol ús amb opcions reutilitzables i més sostenibles. A través de demostracions pràctiques i orientació sobre com canviar hàbits de consum, aquests tallers ajuden a promoure un estil de vida més sostenible i a reduir l'impacte negatiu del plàstic en el medi ambient, contribuint a la preservació dels recursos naturals i la conservació dels ecosistemes. L'objectiu d'aquesta acció és implicar i motivar a les persones a adoptar comportaments més responsables i sostenibles en la seva vida quotidiana.	
Accions proposades	
- Crear activitats dinàmiques i innovadores associades al consum i reducció de residus - Establir un calendari d'activitat i tallers - Difusió de les activitats i tallers a la ciutadania - Determinar un sistema d'avaluació de les activitats i tallers	
Indicadors de seguiment	
- Nombre de persones apuntades - Grau de satisfacció de les persones que han realitzat el taller	
Indicadors de resultat	
- Quantitat d'envasos lleugers generats al municipi en comparació anys enrere - Quantitat de residus generats al municipi en comparació anys enrere	

C. PAPER I CARTÓ

El conjunt d'iniciatives proposades per a una millor gestió del paper i cartó, té com a objectiu promoure la consciència ambiental, facilitar la separació eficient dels residus i fomentar la reutilització dels materials fent referència a tots els agents del municipi de Deià.

ACCIÓ C1	CAMPANYA DE NADAL I REBAIXES PER PLEGAR EL CARTÓ
Fracció de residus	Paper i cartró
Tipus d'acció	Continuïtat
Línia estratègica	– Sistema de recollida de residus – Sensibilització i comunicació
Àmbit d'actuació	Ciutadania i comerços
Competència	Municipal
Prioritat	Baixa
Pressupost estimat	1.500 €
Descripció	
Durant les festes de Nadal, s'incrementa de manera considerable l'ús de paper i cartó, per la qual cosa és vital comprendre la importància de plegar aquests materials. Les caixes d'emmagatzematge, les decoracions i els papers de regal generen una gran quantitat de cartó i paper. Plegar aquests materials abans de la recollida de residus és essencial per reduir l'espai que ocupen al carrer i als vehicles de recollida, permetent així recollir-ne una major quantitat. A més, facilita la tasca del personal de recollida de residus, ja que el cartó plegat és més fàcil de manipular i carregar en els vehicles de recollida. Aquesta pràctica no només accelera el procés de reciclatge, sinó que també contribueix a un sistema de gestió de residus més eficient i sostenible durant aquesta intensa temporada de festes, on la producció de paper i cartó és significativa.	
Accions proposades	
- Difusió de la informació per xarxes socials i taulers d'anuncis - Repartició de comunicats informatius als comerços - Punt d'informació al carrer	
Indicadors de seguiment	
- Durada de la recollida de paper i cartó - Quantitat de paper i cartó replegat	
Indicadors de resultat	

- Quantitat i temps destinat a la recollida de paper i cartó en comparació a altres anys

ACCIÓ C2	TALLERS DE RECICLATGE I REUTILITZACIÓ DE PAPER I CARTÓ
Fracció de residus	Paper i cartró
Tipus d'acció	Continuïtat
Línia estratègica	– Reutilització i recuperació – Reciclatge de residus – Sensibilització i comunicació
Àmbit d'actuació	Ciutadania i comerços
Competència	Municipal
Prioritat	Mitjana
Pressupost estimat	4.000 €
Descripció	
Reciclar i reutilitzar paper i cartró són pràctiques fonamentals per promoure la sostenibilitat ambiental. Algunes propostes d'activitats són la utilització de paper i cartó reciclat per a la decoració d'esdeveniments, com per exemple Nadal. La creació d'adorns, neules i altres elements festius amb aquests materials no només aporta un toc sostenible a les celebracions, sinó que també educa sobre la importància de reduir, reutilitzar i reciclar en la vida quotidiana. Un altre exemple és la fabricació de paper reciclat, el qual requereix menys energia i aigua, comparat amb la producció de paper de primera mà. A més, implica un estalvi de recursos no renovables i una reducció de la contaminació de l'aigua. L'objectiu principal d'aquesta acció és contribuir a la construcció d'una societat més conscient i responsable amb el medi ambient a partir de la integració de pràctiques sostenibles.	
Accions proposades	
- Programa de tallers i activitats anuals - Difusió de la informació per xarxes socials i taulers d'anuncis - Repartició de comunicats informatius als comerços - Avaluació dels tallers	
Indicadors de seguiment	
- Nombre de persones apuntades - Grau de satisfacció de les persones que han realitzat el taller	
Indicadors de resultat	
- Quantitat de la fracció de paper i cartó replegat en comparació anys enrere - Quantitat de residus generats al municipi en comparació anys enrere	

ACCIÓ C3	PROGRAMA DE REUTILITZACIÓ DE LLIBRES DE TEXT A LES ESCOLES
Fracció de residus	Paper i cartró
Tipus d'acció	Preventiva
Línia estratègica	Reutilització i recuperació
Àmbit d'actuació	Centres educatius i Associacions
Competència	Pública i privada
Prioritat	Mitjana
Pressupost estimat	2.000 €
Descripció	
Malgrat la digitalització de les aules, que ha reduït de manera considerable els residus associats als llibres de text i altres materials escolars, l'activitat educativa continua sent una font potencial de residus de paper. Per tant, promoure la reutilització d'aquests materials podria allargar la seva vida útil. Això no només permetria reduir el consum de paper, sinó que també introduiria criteris ambientals i de consum responsable als centres educatius. L'acció consistiria en establir un programa de reutilització de llibres i desenvolupar un projecte detallat sobre com aquest funcionaria. A més, per a donar a conèixer aquest programa, seria necessària una campanya informativa als centres escolars.	
Accions proposades	
- Redacció del programa d'intercanvi de llibres - Suport tècnic del programa - Campanya informativa als centres escolars	
Indicadors de seguiment	
- Centres que formen part del programa.	
Indicadors de resultat	
- Nombre de llibres de text reutilitzats	

ACCIÓ C4	INCORPORACIÓ DELS CRITERIS DE SOSTENIBILITAT A L'ORDENANÇA MUNICIPAL DE PUBLICITAT DINÀMICA
Fracció de residus	Paper i cartró
Tipus d'acció	Preventiva
Línia estratègica	Reducció de residus
Àmbit d'actuació	Empreses
Competència	Municipal
Prioritat	Alta
Pressupost estimat	3.200 €
Descripció	
La publicitat dinàmica en format paper sovint acaba convertida en residus, la qual cosa contribueix a un augment dels residus municipals, fins i tot si es separen correctament. Per aquest motiu, aquesta iniciativa té com a objectiu implementar regulacions específiques en matèria de sostenibilitat relacionades amb la publicitat dinàmica al municipi. Això busca reduir l'impacte ambiental d'aquest tipus de publicitat i promoure pràctiques més sostenibles en el seu ús i gestió.	
Accions proposades	
- Inventari de domicilis que no accepten publicitat en format paper - Transmissió d'aquesta base de dades a les empreses de distribució - Quantificació del nombre de fulletons que es reparteixen	
Indicadors de seguiment	
- Nombre d'habitatges que no accepten aquest tipus de publicitat - Nombre de fulletons repartits - Evolució de les tones de residus de paper que es recullen	
Indicadors de resultat	
- Evolució de les tones de residus de paper i cartró recollides	

ACCIÓ C5	ÚS RESPONSABLE DEL PAPER A L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA
Fracció de residus	Paper i cartró
Tipus d'acció	Continuïtat
Línia estratègica	– Reducció de residus – Instruments normatius i fiscals de prevenció
Àmbit d'actuació	Personal de l'administració pública
Competència	Municipal
Prioritat	Mitjana
Pressupost estimat	900 €
Descripció	
És fonamental reconèixer la importància d'utilitzar el paper de manera responsable, especialment en entorns municipals, on promoure l'administració electrònica i limitar la impressió és clau. La transició cap a l'administració electrònica en les diverses àrees municipals no només redueix el consum de paper, sinó que també millora l'eficiència en la gestió documental i minimitza l'empremta de carboni. Per aconseguir-ho, és necessari fer un seguiment rigorós de la impressió, restringint-la només a situacions imprescindibles. Aquesta mesura és crucial per reduir el consum de paper i fomentar pràctiques més sostenibles. A més, prioritzar l'ús de paper reciclat i sense color sempre que sigui possible contribueix a la preservació dels recursos naturals i a la reducció de l'impacte ambiental, ja que aquest tipus de paper té un menor impacte en el medi ambient i promou el cicle de vida sostenible dels materials.	
Accions proposades	
- Seguiment de la impressió a l'administració pública - Fomentar els tràmits electrònics	
Indicadors de seguiment	
- Nombre de tràmits electrònics realitzats - Nombre d'impressions	
Indicadors de resultat	
- Quantitat de paper estalviat	

D. VIDRE

Les estratègies per a la gestió del vidre es destaquen per la seva reutilització i minimització, fomentant opcions més sostenibles per a la gestió eficient dels recursos. Així, es centren en promoure un ús eficient del vidre als establiments, ja que representen els principals consumidors d'aquest material. Proposant accions com l'assessorament i el control dels envasos de vidre retornables pot ajudar a reduir el consum i fomentar la reutilització, contribuint a la preservació dels recursos naturals i la reducció dels residus.

ACCIÓ D1	SERVEI D'ASSESSORAMENT D'ENVASOS DE VIDRE RETORNABLES ALS ESTABLIMENTS
Fracció de residus	Vidre
Tipus d'acció	Preventiva
Línia estratègica	Reutilització i recuperació
Àmbit d'actuació	Establiments
Competència	Privada
Prioritat	Mitjana
Pressupost estimat	4.500 €
Descripció	
La gran part dels establiments del sector HORECA, compten amb pràctiques d'utilització d'envasos de vidre reutilitzables. Això, però, no és tan freqüent en els petits comerços de begudes. Per tant, aquesta iniciativa cerca apropar les avantatges del servei d'envasos retornables perquè els petits establiments amb servei de distribució de begudes puguin aplicar-les. Aquesta iniciativa no només beneficia el medi ambient, sinó també els propis establiments, que poden veure millorada la seva imatge de marca i eficiència operativa.	
Accions proposades	
- Anàlisi de la gestió d'envasos de vidre reutilitzables dels establiments - Campanya informativa per als establiments	
Indicadors de seguiment	
- Nombre de persones informades - Nombre d'establiments que fan ús d'envasos de vidre retornables	
Indicadors de resultat	

- Quantitat de residus de vidre recollits als establiments informats.

ACCIÓ D2	SEGUIMENT DELS ENVASOS DE VIDRE RETORNABLES
Fracció de residus	Vidre
Tipus d'acció	Preventiva
Línia estratègica	Reutilització i recuperació
Àmbit d'actuació	Establiments amb distribució de begudes
Competència	Privada
Prioritat	Mitjana
Pressupost estimat	4.500 €
Descripció	
La gran part dels grans establiments, compten amb pràctiques d'utilització d'envasos de vidre reutilitzables. Per això, aquesta acció va enfocada organitzar visites als diversos establiments amb l'objectiu de verificar l'ús de sistemes de devolució i retorn d'envasos, així com crear consciència sobre la importància de fer-ne ús o incrementar la utilització d'envasos de vidre reutilitzables. Aquesta iniciativa cerca reduir la producció de residus, incentivant l'ús responsable de materials reutilitzables al sector de distribució de begudes.	
Accions proposades	
- Anàlisi de la gestió d'envasos de vidre reutilitzables dels establiments - Campanya informativa per als establiments	
Indicadors de seguiment	
- Nombre de persones informades - Nombre d'establiments que fan ús d'envasos de vidre retornables	
Indicadors de resultat	
- Quantitat de residus de vidre recollits als establiments	

ACCIÓ D3	ÚS D'ENVASOS DE VIDRE PER AL MENJAR PER EMPORTAR
Fracció de residus	Vidre
Tipus d'acció	Preventiva
Línia estratègica	– Reducció de residus – Reutilització i recuperació
Àmbit d'actuació	Ciutadania i establiments
Competència	Municipal
Prioritat	Mitjana
Pressupost estimat	5.000 €
Descripció	
Emprar els teus propis envasos de vidre en els establiments de menjar per emportar és una iniciativa proposada per a la reducció de residus. L'objectiu d'aquesta mesura és disminuir de manera significativa emprar envasos d'un sol ús, com els de plàstic o cartró, que tenen un fort impacte en la contaminació ambiental i la generació de residus. Utilitzar envasos reutilitzables ajuda a minimitzar aquest impacte negatiu i a reduir la demanda de recursos naturals per a la fabricació d'envasos nous. A més, promou una consciència sobre el consum responsable, ja que fomenta una mentalitat més sostenible en la gestió dels residus.	
Accions proposades	
- Anàlisi dels establiments que proporcionen menjar per emportar - Campanya informativa y de conscienciació amb els establiments - Adhesió dels establiments a la proposta - Difusió a la ciutadania	
Indicadors de seguiment	
- Nombre d'establiments adherits - Nombre d'envasos no reutilitzables - Nombre de persones que han comprat menjar per emportar	
Indicadors de resultat	
- Quantitat d'envasos no reutilitzables proporcionats en comparació a les ventes	

E. VOLUMINOSOS, RAEE, RCD, TÈXTILS I ALTRES

Per potenciar les bones pràctiques en la gestió de les fraccions minoritàries, com ara els residus voluminosos, els aparells elèctrics i electrònics (RAEE), els residus de construcció i demolició (RCD), els tèxtils, olis i altres, és necessari implementar mesures que permetin comprendre i facilitin el seu tractament.

ACCIÓ E1	SISTEMA DE RECOLLIDA DE FRACCIONS MINORITÀRIES PaP
Fracció de residus	Voluminosos, poda i oli vegetal
Tipus d'acció	Preventiva
Línia estratègica	Sensibilització i comunicació
Àmbit d'actuació	Ciutadania
Competència	Municipal, privada i altres entitats
Prioritat	Alta
Pressupost estimat	40.000 €
Descripció	
Implantar un sistema de recollida domiciliària de voluminosos, poda i oli al municipi de Deià és important per una gestió eficient dels residus. Aquesta acció pretén facilitar el reciclatge i la reutilització dels residus, al mateix temps que millora la qualitat de vida dels habitants i adaptar-se a les necessitats específiques d'una població adulta predominant.	
Accions proposades	
- Estudi de la implantació del servei de recollida de les fraccions minoritàries a domicili - Difusió de la informació a la ciutadania - Creació d'un contacte de referència per a la recollida d'aquestes fraccions - Establir un registre de les persones que sol·liciten el servei	
Indicadors de seguiment	
- Nombre de residus replegats - Nombre de persones que sol·liciten el servei de recollida domiciliària	
Indicadors de resultat	
- Quantitat de residus replegats d'aquestes fraccions en comparació a abans del sistema de recollida domiciliària	

ACCIÓ E2	CAMPANYA INFORMATIVA SOBRE LA GESTIÓ D'AQUESTES FRACCIONS
Fracció de residus	Voluminosos, RAEE, RCD, tèxtils i altres
Tipus d'acció	Preventiva
Línia estratègica	Sensibilització i comunicació
Àmbit d'actuació	Ciutadania i centres escolars
Competència	Municipal, privada i altres entitats
Prioritat	Mitjana
Pressupost estimat	3.000 €
Descripció	
Aquesta acció presenta l'objectiu d'introduir coneixements i resoldre dubtes sobre el procés de recollida, reciclatge i tractament dels residus voluminosos, RAEE, RCD, dels tèxtils i altres tipus de residus, més enllà de les cinc fraccions habituals. La realització d'aquest programa es destina a activitats en centres escolars, entitats o grups interessats en la gestió responsable dels residus menys coneguts però igualment importants. La comprensió d'aquests processos permet no només aprendre sobre la manera adient de disposar d'aquests residus, sinó també implementar pràctiques de recollida selectiva, reciclatge i reutilització, contribuint significativament a la preservació del medi ambient i al foment d'una cultura de sostenibilitat.	
Accions proposades	
- Creació d'activitats informatives - Realitzar visites a plantes de tractament i gestió d'aquests residus - Establir un calendari d'activitats - Dur a terme enquestes d'avaluació	
Indicadors de seguiment	
- Nombre d'activitats realitzades - Nombre de grups i persones participants - Grau de satisfacció de les persones participants	
Indicadors de resultat	
- Gestió d'aquests residus al municipi - Quantitat de residus replegats associats a aquestes fraccions	

ACCIÓ E3	TALLERS DE REUTILITACIÓ I REPARACIÓ DE RESIDUS MINORITARIS
Fracció de residus	Voluminosos, electrodomèstics, tèxtils, oli vegetal i altres
Tipus d'acció	Preventiva
Línia estratègica	Reutilització i recuperació
Àmbit d'actuació	Ciutadania
Competència	Municipal i privada
Prioritat	Mitjana
Pressupost estimat	4.200 €
Descripció	
Els tallers de reutilització i reparació d'electrodomèstics, mobles, roba, oli i altres residus que no s'inclouen en les 5 fraccions principals, tenen una importància significativa en la promoció de la sostenibilitat i la reducció dels residus. Aquestes iniciatives ofereixen una oportunitat per a educar i capacitar la comunitat sobre com estendre la vida útil dels objectes i reduir la generació de residus. Permeten als participants aprendre habilitats pràctiques per reparar els seus propis articles, fomentant una cultura de consum responsable i minimitzant la dependència dels productes nous. Els tallers s'enfocaran principalment en dur a terme sessions de fusteria, bricolatge, fontaneria, electricitat i altres que permetin reutilitzar els residus generant uns productes d'ús domèstic com pot ser el sabó a partir d'oli de cuina.	
Accions proposades	
- Organització de tallers de reparació sobre diferents aspectes quotidians - Difusió dels tallers a la ciutadania - Enquestes de satisfacció i millora de les persones participants	
Indicadors de seguiment	
- Nombre de cursos i tallers realitzats - Nombre de persones assistents als cursos i tallers - Resultats de les avaluacions dels tallers	
Indicadors de resultat	
- Nombre de residus voluminosos recollits abans i després de la realització dels tallers	

F. TRANSVERSALS

Les propostes transversals fan referència a accions que aborden més d'una fracció de residus. Així, inclouen diverses mesures destinades a millorar de forma integral la gestió dels residus a la comunitat plantejant iniciatives socials, administratives i participatives. La finalitat d'aquestes és integrar i optimitzar els processos de gestió de residus per promoure pràctiques sostenibles i responsables.

ACCIÓ F1	CAMPANYA INFORMATIVA GESTIÓ DE RESIDUS A LA CIUTADANIA
Fracció de residus	Transversal
Tipus d'acció	Preventiva
Línia estratègica	Sensibilització i comunicació
Àmbit d'actuació	Ciutadania
Competència	Municipal
Prioritat	Alta
Pressupost estimat	4.000 €
Descripció	
Encara que la ciutadania ha demostrat tenir uns coneixements sobre la gestió de residus satisfactoris, tal i com es mostra als formulari realitzat, es considera una acció rellevant reforçar-los i aclarir possibles dubtes. Així de manera presencial, es volen realitzar visites als habitatges per tal de posar èmfasi en la importància de la separació adequada dels residus, l'ús responsable de les papereres i la promoció de pràctiques sostenibles de reciclatge i reducció de residus.	
Accions proposades	
- Tríptic informatiu per a la gestió de residus - Visites presencials als habitatges - Comunicats informatius per xarxes socials i altres medis de difusió	
Indicadors de seguiment	
- Nombre de persones informades	
Indicadors de resultat	
- Quantitat de fracció selectiva recollida abans i després de l'actuació	

ACCIÓ F2	CAMPANYA INFORMATIVA VISITANTS I TURISTES
Fracció de residus	Transversal
Tipus d'acció	Preventiva
Línia estratègica	Sensibilització i comunicació
Àmbit d'actuació	Ciutadania, turisme i visitants
Competència	Municipal
Prioritat	Alta
Pressupost estimat	4.500 €
Descripció	
Al municipi de Deià s'observa una estacionalitat diferenciada en la producció de residus durant els mesos concentrats entre juny i setembre. Així, aquesta acció pretén implementar una campanya informativa per posar èmfasi en la importància de la separació adequada dels residus, l'ús responsable de les papereres i la promoció de pràctiques sostenibles de reciclatge i reducció de residus. A més, encara que principalment va destinada als visitants i turistes, permet informar i recordar als residents sobre la manera òptima de gestionar els residus. Es pretén destacar que, durant els mesos d'estiu es necessària la participació i col·laboració ciutadana en aquest procés, per contribuir significativament a reduir la quantitat de residus generats i millorar els hàbits de reciclatge i sostenibilitat a llarg termini al municipi.	
Accions proposades	
- Punt d'informació als carrers principals - Creació i repartició d'una guia breu i visual per a la gestió de residus - Visites presencials als establiments turístics - Comunicats informatius per xarxes socials i altres medis de difusió	
Indicadors de seguiment	
- Nombre de persones informades	
Indicadors de resultat	
- Quantitat de fracció selectiva recollida els mesos d'estiu	

ACCIÓ F3	SISTEMA DE SEGUIMENT GPS DEL SERVEI DE RECOLLIDA DE RESIDUS
Fracció de residus	Transversals
Tipus d'acció	Preventives
Línia estratègica	– Instruments normatius i fiscals de prevenció – Sistema de recollida de residus
Àmbit d'actuació	Empresa de recollida de residus
Competència	Privada
Prioritat	Mitjana
Pressupost estimat	35.250 €
Descripció	
Per tal de facilitar el seguiment de l'empresa de recollida de residus, es proposa la implantació d'un GPS als vehicles de recollida per tal de conèixer la seva ubicació i el recorregut realitzat. D'aquesta manera es pretenen evitar incidències durant la recollida.	
Accions proposades	
- Modificacions de les ordenances municipals	
Indicadors de seguiment	
- Nombre d'incidències detectades	
Indicadors de resultat	
- Quantitat d'incidències abans i després del seguiment digitalitzat del servei de recollida	

ACCIÓ F4	UTILITZACIÓ D'UN POAL MULTIFRACCIÓ CODIFICAT A RECOLLIDA PAP
Fracció de residus	Transversals
Tipus d'acció	Preventives
Línia estratègica	Sistema de recollida de residus
Àmbit d'actuació	Administrativa
Competència	Municipal
Prioritat	Mitjana
Pressupost estimat	16.000 €
Descripció	
L'adopció d'un poal multifracció dins del sistema de recollida PaP presenta diferents avantatges en la gestió de residus. Aquest poal, que permet la separació de qualsevol tipus de fracció sense la necessitat de bosses de plàstic. A més a més, evita que els animals puguin trencar les bosses i dispersar els residus, contribuint significativament a reduir la brutícia als carrers. Amb aquesta acció, es proposa implantar xips digitalitzats al poalet multifracció per a cada habitatge i comerç. Aquest sistema permet un seguiment més precís de la gestió dels residus, facilitant la identificació dels residents i les quantitats recollides en cada domicili. A més, ens permet conèixer dades com la hora a la qual s'han tret els residus i a quina s'han replegat, els motius pels quals no s'han replegat els residus d'un habitatge, quina fracció s'ha tret, etc. Això possibilita ajustar els serveis de recollida segons les necessitats reals de cada zona, optimitzant els recursos i millorant la eficiència del sistema de gestió de residus urbans. El seu principal objectiu no es sancionador, sinó que pretén promoure un canvi de comportament cap a pràctiques més sostenibles i responsables en la gestió dels residus, enfortint la participació ciutadana i millorant els resultats de reciclatge. Aquesta pràctica no només facilita la gestió de residus, sinó que també promou una millora en la neteja i la higiene dels espais públics. En conjunt, l'ús d'aquests poals multifracció codificat no només representa un pas cap a la sostenibilitat, sinó també cap a la millora el servei de recollida de residus.	
Accions proposades	
- Estudi d'implantació d'un sistema de recollida PaP amb poal multifracció - Modificacions de les ordenances municipals - Campanya de comunicació - Implantació del nou sistema - Seguiment i gestió del nou sistema - Registre de les incidències - Enquesta de satisfacció a les persones del municipi	
Indicadors de seguiment	

- Nombre de bosses de residus sense poalet
- Nombre d'incidències
- Nombre de ciutadans informats sobre incidències detectades
- Resultats de l'enquesta

Indicadors de resultat

- Quantitat d'incidències registrades abans i després del sistema codificat

ACCIÓ F5	PROGRAMA D'INSPECCIONS TÈCNIQUES DE RESIDUS
Fracció de residus	Transversals
Tipus d'acció	Preventives
Línia estratègica	– Reciclatge de residus – Instruments normatius i fiscals de prevenció
Àmbit d'actuació	Administrativa
Competència	Municipal
Prioritat	Alta
Pressupost estimat	10.200 €
Descripció	
Per millorar la gestió dels residus municipals, es proposa la implantació d'un programa d'Inspeccions Tècniques de Residus (ITR). Es tracta d'un programa voluntari que té com objectiu incentivar el reciclatge i bonificar els establiments i habitatges del municipi que separen correctament els residus sòlids urbans, amb un estalvi del 27% a la taxa de residus. El programa es centrarà en comprovar que es separin de manera adient les 5 fraccions de residus principals. Si el resultat de la inspecció es desfavorable es durà a terme una segona visita.	
Accions proposades	
- Estudi per a la implantació del programa - Modificacions de les ordenances municipals - Campanya de comunicació - Registre de la ciutadania apuntada al programa - Realització de les inspeccions - Seguiment i gestió del programa - Registre de les incidències	
Indicadors de seguiment	
- Nombre de persones i establiments adherits - Nombre d'inspeccions favorables realitzades	
Indicadors de resultat	
- Quantitat de fracció selectiva replegada abans i després del programa d'ITR	

ACCIÓ F6	CREACIÓ D'ESPais D'INTERCANVI I SEGONA MÀ
Fracció de residus	Transversals
Tipus d'acció	Preventives
Línia estratègica	Reutilització i recuperació
Àmbit d'actuació	Ciutadania
Competència	Municipal, privada i altres entitats
Prioritat	Mitjana
Pressupost estimat	6.200 €
Descripció	
És pretén adequar un espai d'intercanvi per tal de fomentar la participació i cohesió de la ciutadania. Aquests espais representen una oportunitat valuosa per promoure la col·laboració i el suport mutu dins de la comunitat, no només per intercanviar productes, sinó també coneixements i habilitats. Així, es fomenta una xarxa de suport i solidaritat entre els veïns i veïnes, estimulant la reutilització i reducció de residus, així com la cohesió comunitària i el creixement personal a través de la transferència de coneixements i destreses. Aquests espais es converteixen en punts clau per al desenvolupament d'una comunitat més resilient, connectada i sostenible.	
Accions proposades	
- Selecció de la zona on s'establirà l'espai d'intercanvi al municipi - Organització dels espais, persones i entitats participants - Gestió i registre de les activitats i parades dutes a terme - Difusió informativa - Creació d'una enquesta de satisfacció per als integrants	
Indicadors de seguiment	
- Nombre de productes intercanviats - Nombre de persones participants - Enquesta de satisfacció	
Indicadors de resultat	
- Grau de satisfacció de les persones participants - Quantitat de residus estalviats	

ACCIÓ F7	CREACIÓ DE XARXES D'INTERCANVI ENTRE COL·LECTIUS
Fracció de residus	Transversals
Tipus d'acció	Preventives
Línia estratègica	Reutilització i recuperació
Àmbit d'actuació	Centres escolars, establiments, ajuntament i altres
Competència	Municipal, privada i altres entitats
Prioritat	Baixa
Pressupost estimat	4.500 €
Descripció	
Aquesta acció pretén crear xarxes d'intercanvi de productes, es a dir, promoure la circulació de béns i serveis entre membres de la comunitat, com poden ser el centre escolar, el sector de restauració i l'ajuntament. Així, la col·laboració entre els diferents actors permetria fomentar una comunitat més sostenible i connectada, promovent l'economia circular i impulsant una gestió més responsable dels recursos dins del municipi.	
Accions proposades	
- Difusió de la creació de xarxes d'intercanvi - Registre, gestió i organització dels col·lectius - Creació d'una enquesta de satisfacció per participants	
Indicadors de seguiment	
- Nombre de persones participants - Nombre de productes intercanviats - Enquesta de satisfacció	
Indicadors de resultat	
- Grau de satisfacció de les persones participants - Quantitat de residus estalviats	

ACCIÓ F8	SISTEMA DE REGISTRE D'INCIDÈNCIES PER A LA CIUTADANIA
Fracció de residus	Transversal
Tipus d'acció	Seguiment i gestió
Línia estratègica	– Sistema de recollida de residus – Sensibilització i comunicació
Àmbit d'actuació	Ciutadania
Competència	Municipal
Prioritat	Alta
Pressupost estimat	5.000 €
Descripció	
La ciutadania no disposa de cap medi de comunicació d'incidències relacionades amb els residus. Per això, es proposa crear un telèfon de contacte que permeti millorar la gestió dels residus i els possibles dubtes de la ciutadania en relació amb els mateixos. Aquesta iniciativa té com a objectiu principal fomentar la participació activa de la comunitat en la millora dels serveis relacionats amb la gestió de residus, garantint una comunicació més àgil, transparent i eficaç entre els ciutadans i ciutadanes, l'ajuntament i les empreses responsables de la gestió dels residus al municipi.	
Accions proposades	
- Difusió per xarxes socials i altres medis de comunicació el nou contacte - Seguiment de les incidències detectades	
Indicadors de seguiment	
- Nombre d'incidències registrades - Nombre de persones ateses	
Indicadors de resultat	
- Eficàcia en resoldre els incidents - Quantitat d'incidències abans i després del nou contacte de comunicació	

ACCIÓ F9	GESTIÓ DE LES PAPERERES I CONTENIDORS A ESDEVENIMENTS
Fracció de residus	Transversal
Tipus d'acció	Preventiva
Línia estratègica	Sistema de recollida de residus
Àmbit d'actuació	Ciutadania i establiments dels esdeveniment
Competència	Municipal
Prioritat	Mitjana
Pressupost estimat	10.000 €
Descripció	
És necessària la implantació de papereres i contenidors específics per a cada fracció de residus en actes festius, mercat setmanal i altres esdeveniments, per fomentar una major separació dels residus generats durant aquestes ocasions. La presència de papereres i contenidors clarament identificats per a les diferents fraccions de residus, així com una correcta senyalització, és fonamental per promoure una cultura de reciclatge i una disposició responsable dels residus en aquestes situacions temporals. Amb aquesta disposició, s'incrementa la probabilitat que els assistents separin i dipositen els seus residus de manera adequada, facilitant la recollida selectiva i el posterior reciclatge dels materials.	
Accions proposades	
- Contractació del servei de seguiment - Col·locació de contenidors corresponents als residus generats - Col·locació de senyalització als contenidors i papereres de cada fracció - Seguiment de l'empresa de recollida	
Indicadors de seguiment	
- Percentatge d'impropis a les papereres i contenidors dels esdeveniments	
Indicadors de resultat	
- Quantitat de fracció selectiva recollida als esdeveniments	

ACCIÓ F10	ENQUESTA DE SATISFACCIÓ I CONEIXEMENTS DE LA CIUTADANIA
Fracció de residus	Transversal
Tipus d'acció	Preventiva
Línia estratègica	Sensibilització i comunicació
Àmbit d'actuació	Ciutadania
Competència	Municipal
Prioritat	Alta
Pressupost estimat	1.900 €
Descripció	
Aquesta iniciativa pretén implementar una enquesta periòdica voluntària per avaluar el nivell de coneixement i consciència ciutadana sobre la gestió dels residus, així com la seva satisfacció amb els serveis proporcionats. A través d'aquesta enquesta, es recull informació per comprendre les necessitats i preocupacions dels ciutadans en relació amb la gestió dels residus, identificant àrees d' millora i enfocant els esforços en proporcionar informació i educació addicional si es requereix. Avaluant la satisfacció dels residents amb els serveis de gestió de residus, es poden adaptar les estratègies per millorar la qualitat del servei, facilitant la comunicació entre l'administració i la comunitat per desenvolupar solucions més efectives i sostenibles en la gestió dels residus.	
Accions proposades	
- Creació de l'enquesta - Difusió per xarxes socials i altres medis de comunicació - Anàlisis dels resultats	
Indicadors de seguiment	
- Nombre d'enquestes emplenades	
Indicadors de resultat	
- Millora de la satisfacció de la ciutadania	

ACCIÓ F11	MODIFICACIÓ DE LES PAPERERES DE RECICLATGE MUNICIPALS
Fracció de residus	Transversal
Tipus d'acció	Continuïtat
Línia estratègica	Instal·lacions i infraestructures
Àmbit d'actuació	Ajuntament
Competència	Municipal, administrativa i privada
Prioritat	Alta
Pressupost estimat	2.500 €
Descripció	
El municipi de Deià, compta amb papereres compartimentades distribuïdes pel nucli municipal. No obstant això, actualment s'utilitzen per dipositar tots els residus sense fer cap tipus de distinció. Per això, aquesta acció pretén fomentar i facilitar la separació adequada dels residus i promoure pràctiques de reciclatge, diferenciant la separació de residus en rebuig, envasos i paper i cartó amb la seva senyalització corresponent. A més a més, genera una major consciència ambiental i educa a la comunitat sobre la importància del reciclatge i la reducció de residus.	
Accions proposades	
- Creació de la senyalització - Campanya informativa sobre el correcte ús de les papereres - Seguiment i gestió de les papereres municipals	
Indicadors de seguiment	
- Nombre d'impropis observats a les papereres	
Indicadors de resultat	
- Quantitat de residus selectius replegats a les papereres municipals	

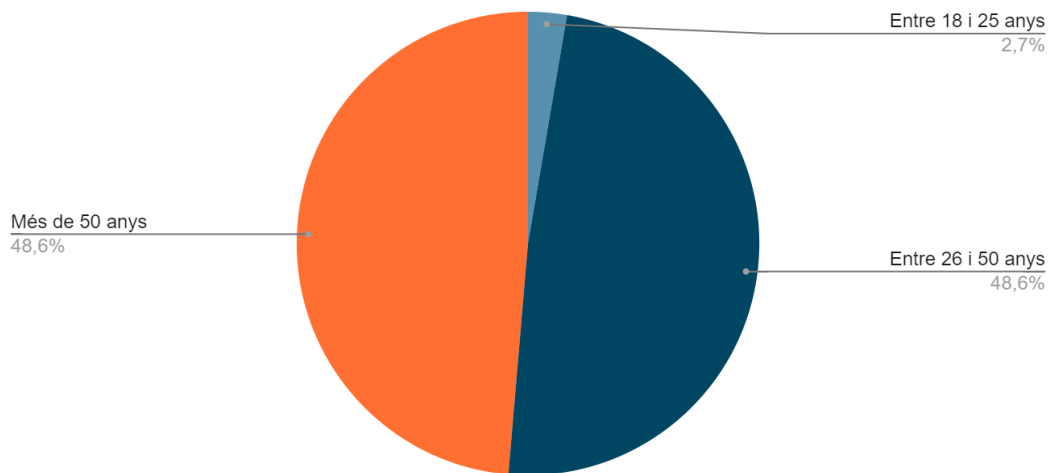
ACCIÓ F12	PROJECTE D'AUTORITZACIÓ D'UNA NOVA DEIXALLERIA
Fracció de residus	Transversal
Tipus d'acció	Correctora
Línia estratègica	Instal·lacions i infraestructures
Àmbit d'actuació	Ajuntament
Competència	Municipal, administrativa i privada
Prioritat	Alta
Pressupost estimat	11.500 €
Descripció	
El municipi de Deià, compta amb una deixalleria no autoritzada, per la qual cosa els residus admesos son reduïts. Es necessària la construcció i habilitació d'una nova deixalleria conforme el nombre i tipologia de residus generades al municipi. Aquesta instal·lació permetrà gestionar una varietat més gran de residus, incloent-hi aquells que no es poden dipositar en contenidors habituals, com ara materials tòxics, voluminosos, olis i electrodomèstics, entre altres. A més, d'aquesta manera es podran reduir els abocaments il·legals, disminuint la contaminació i millorant la gestió actual dels residus. Així mateix, aquesta acció presenta el suport de la ciutadania, a partir del formulari d'opinió sobre la gestió de residus. Per tant, indica una implicació activa de la ciutadania i es necessària una resposta efectiva a les necessitats de la comunitat, millorant la satisfacció dels residents i fomentant un comportament responsable respecte a la gestió de residus	
Accions proposades	
- Anàlisi de viabilitat del projecte - Redacció del projecte i informes d'impacte ambiental - Licitació dels serveis - Campanya informativa sobre el correcte ús - Creació de la senyalització - Seguiment i gestió de la deixalleria	
Indicadors de seguiment	
- Nombre de persones que fan ús - Tipologia dels residus	
Indicadors de resultat	
- Quantitat de residus gestionats al municipi de Deià	

ANNEX 1. RESULTATS DEL FORMULARI

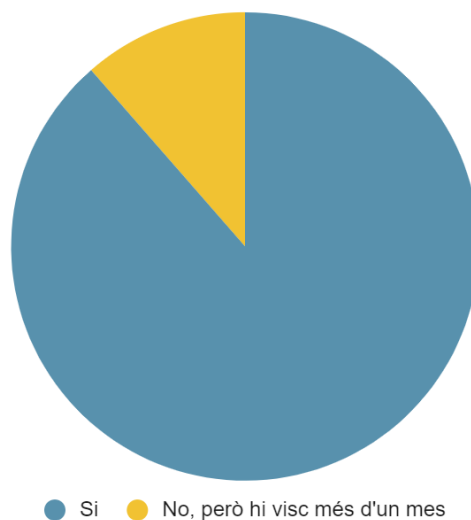
Durant el mes de febrer de 2024, es va realitzar un formulari voluntari destinat a la ciutadania resident i als visitants de Deià, tal com es descriu a l'apartat 5 de Participació Ciutadana. A continuació, es presenten de manera detallada els resultats obtinguts, focalitzant-se en aspectes com la satisfacció i opinió dels ciutadans, els seus hàbits i costums, així com els coneixements en matèria de gestió de residus municipals.

CARACTERISTIQUES DE LES PERSONES ENQUESTADES

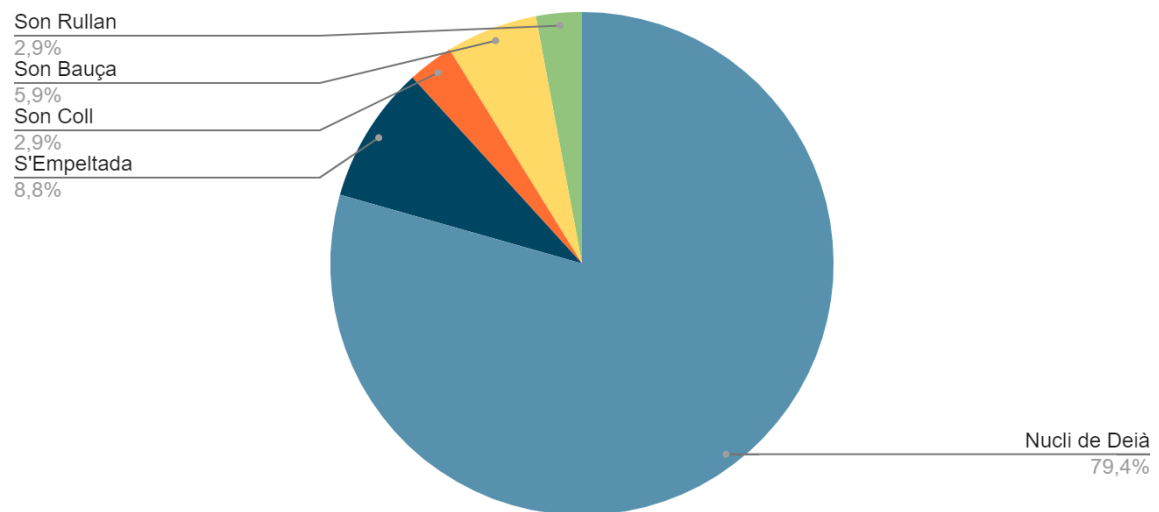
P1. Edat dels participants

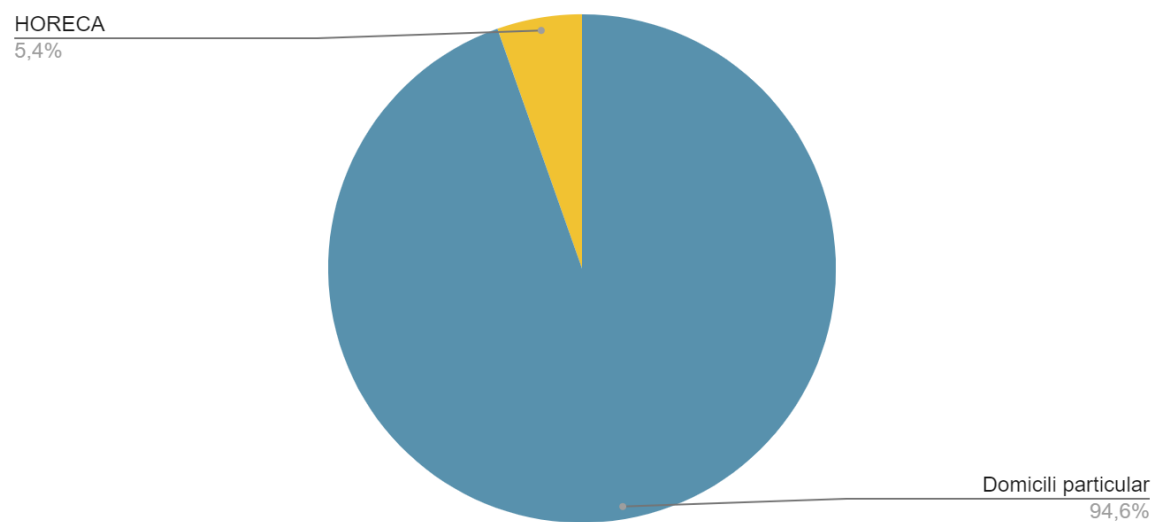
P2. Residència al municipi

P3. Lloc de residència

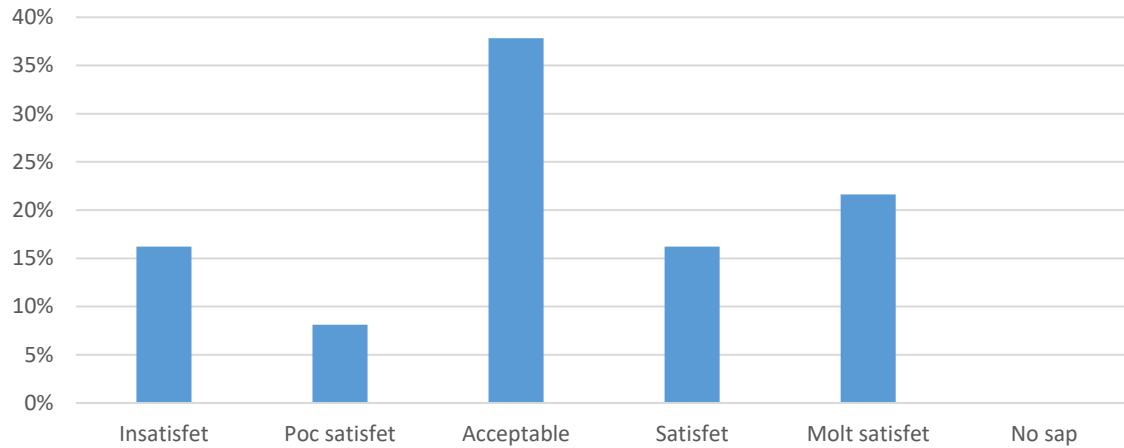

P4. Tipologia d'usuari

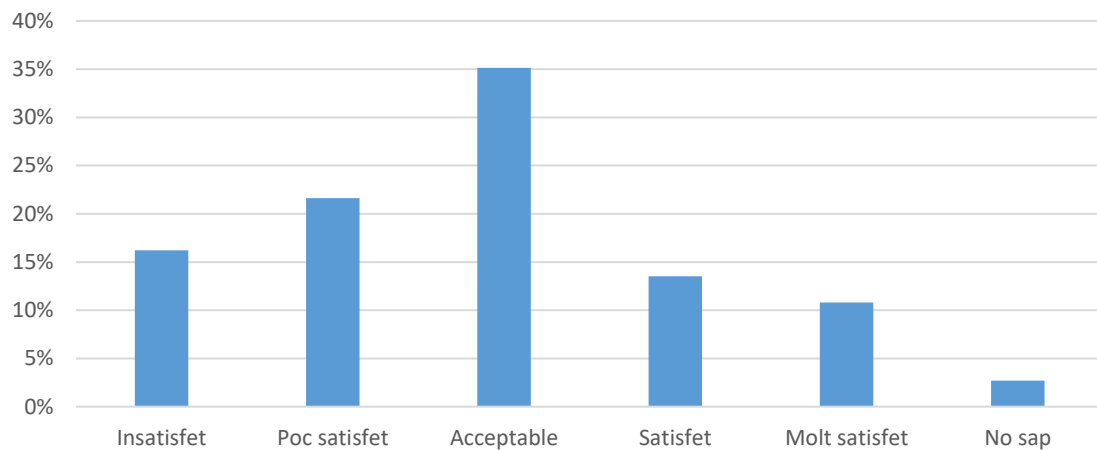

SATISFACCIÓ I OPINIÓ DE LES PERSONES PARTICIPANTS

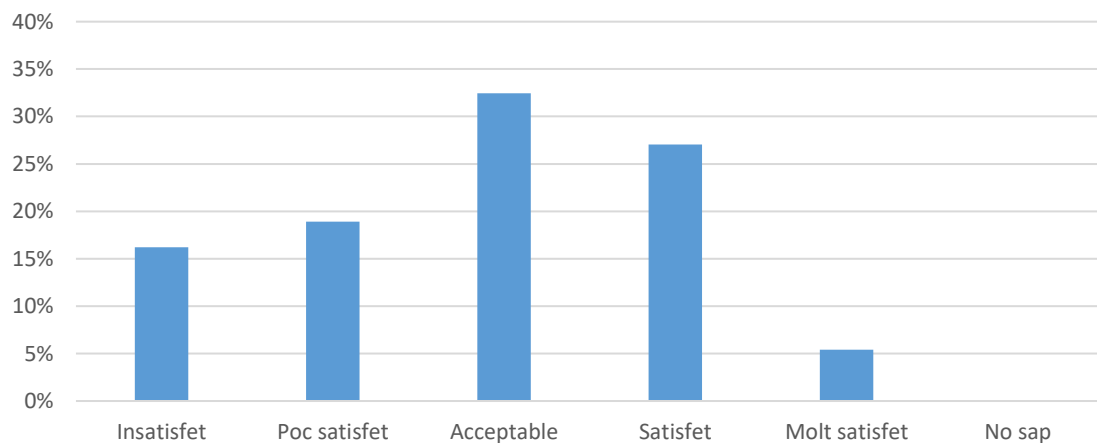
P5.1. El sistema de recollida per contenidors

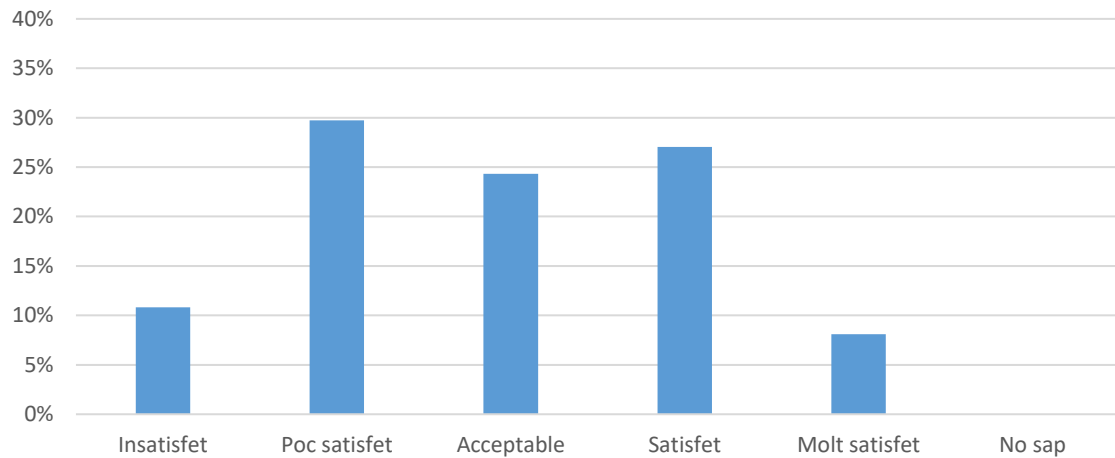
P5.2. El manteniment i la neteja de les papereres

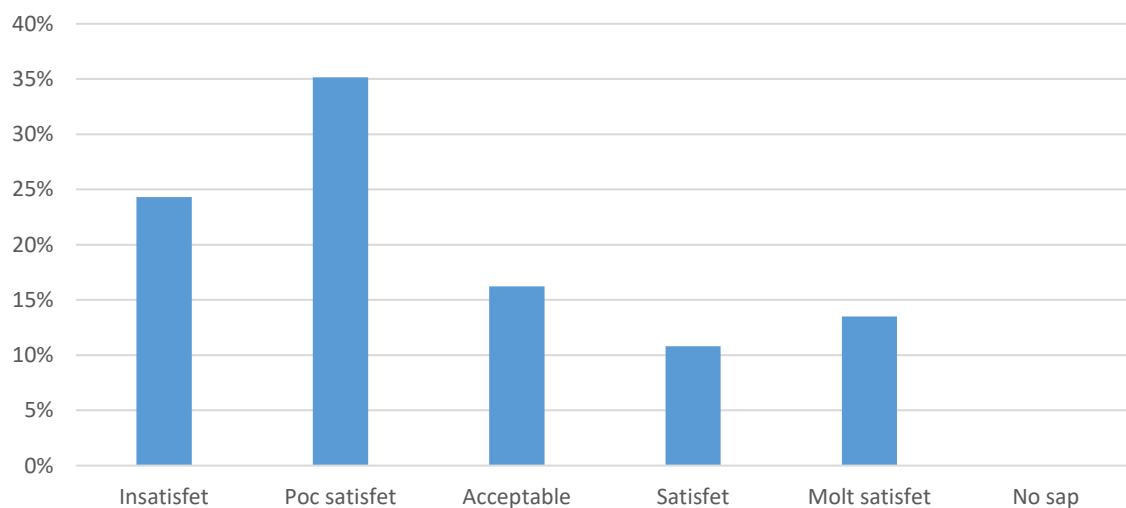
P5.3. La ubicació de les papereres

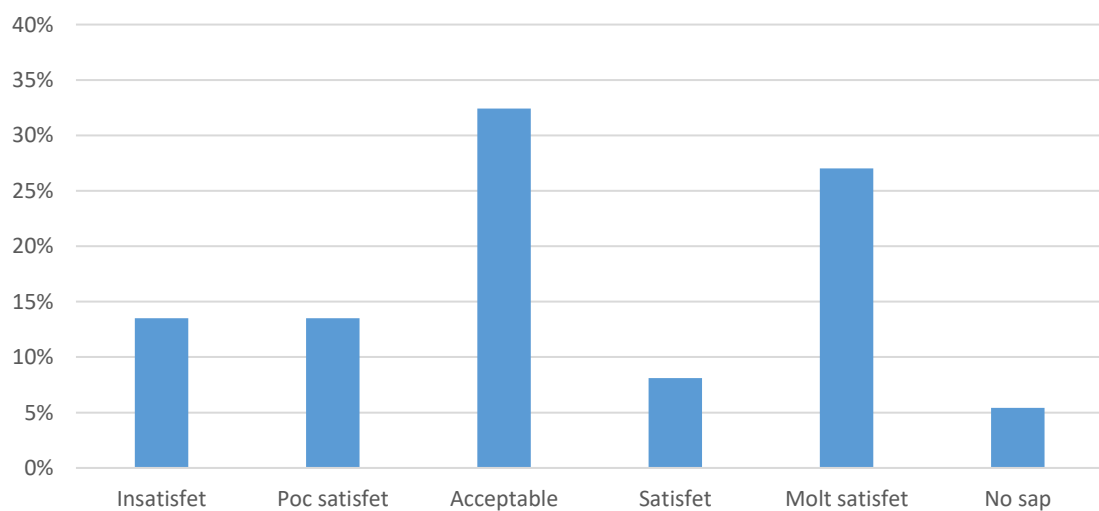
P5.4. La informació proporcionada sobre gestió de residus

P5.5. La instal·lació del Punt Verd o Deixalleria

P5.6. La proposta del sistema de recollida porta a porta

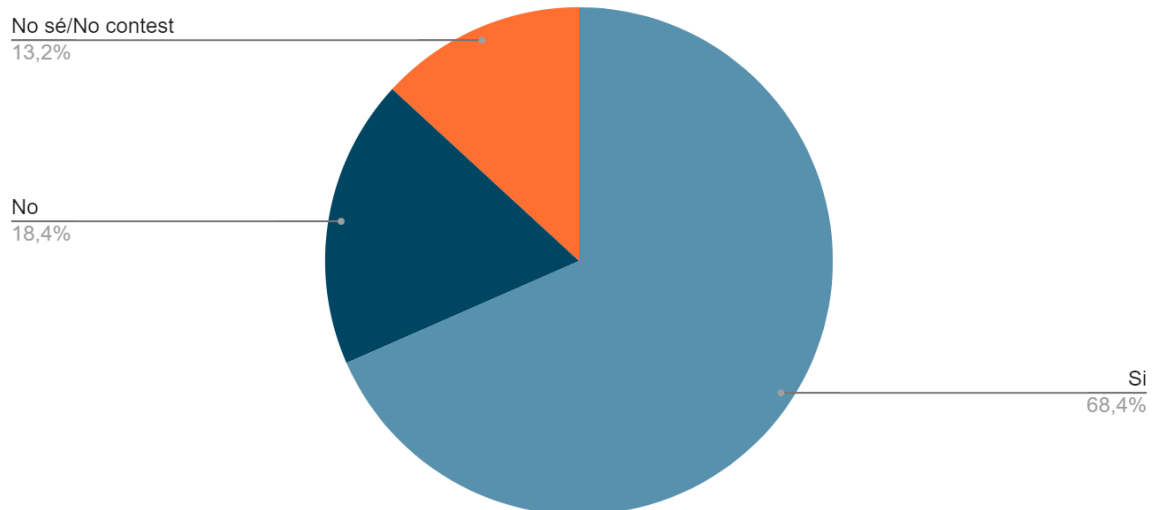

P6. En cas de no estar satisfet/a, amb un dels altres aspectes indicats anteriorment quin és el motiu? De quina manera considera que es podria millorar?

Respostes:

- Augmentar els contenidors de recollida selectiva
- Contenidors del carrer principal normalment bastant plens
- Millorar la senyalització del Punt Verd
- Millora del servei de l'empresa de recollida
- Millora de la gestió durant la temporada alta

P7. S'ajusta a les teves necessitats la proposta de calendari per al servei de recollida porta a porta?

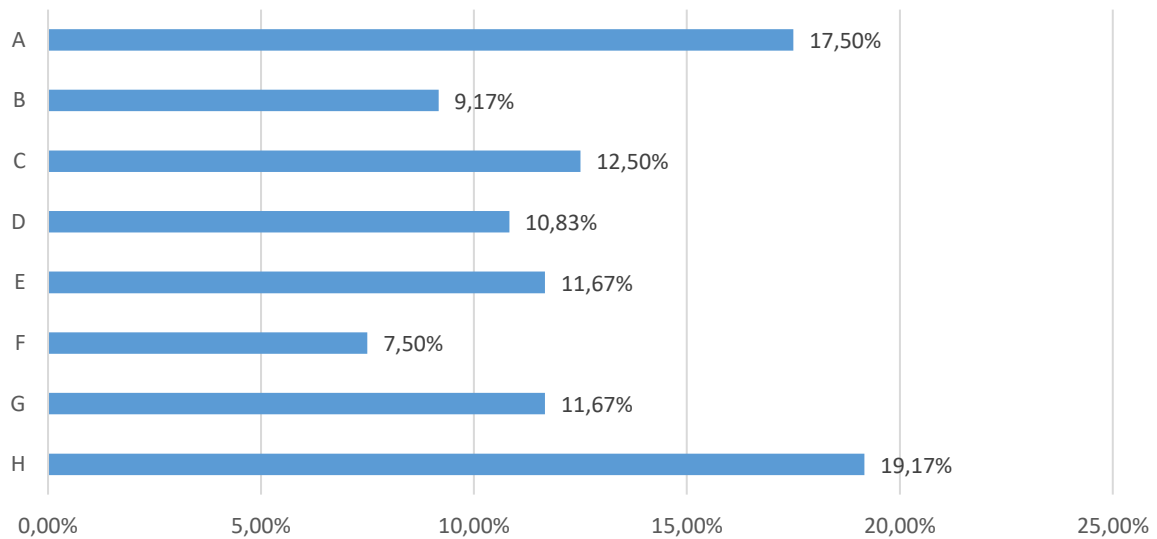

P8. En cas de marcar no a la resposta anterior, quin és el motiu? De quina manera considera que es podria millorar?

Respostes:

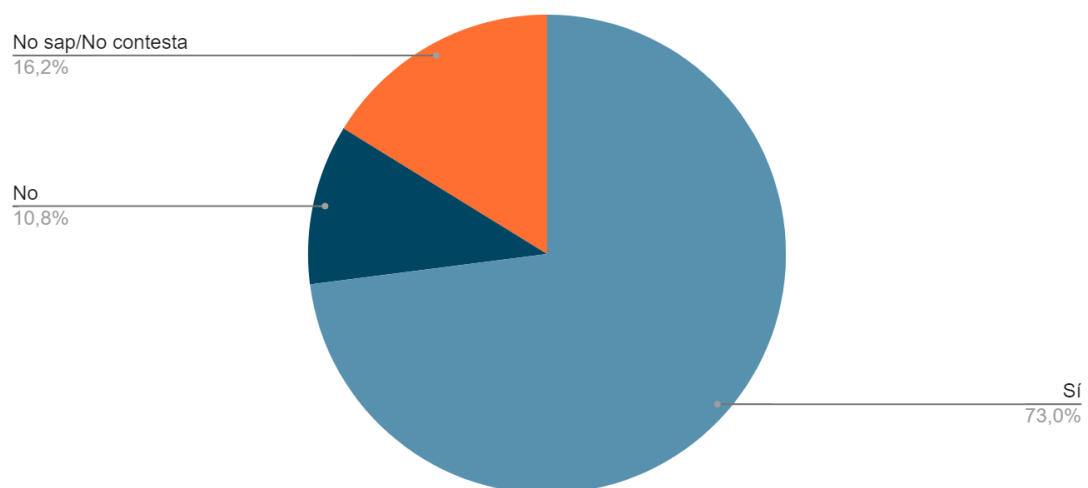
- No implantar el porta a porta i seguir amb els contenidors
- Més dies per paper i cartó i vidre
- Trob poc només un dia de rebuig
- S'ha d'ampliar la recollida de rebuig
- Prefereixo disposar dels meus residus en els horaris que jo triï segons la meva conveniència

P9. Assenyala les opcions amb les quals estiguis d'acord, per a millorar la gestió de residus del municipi.

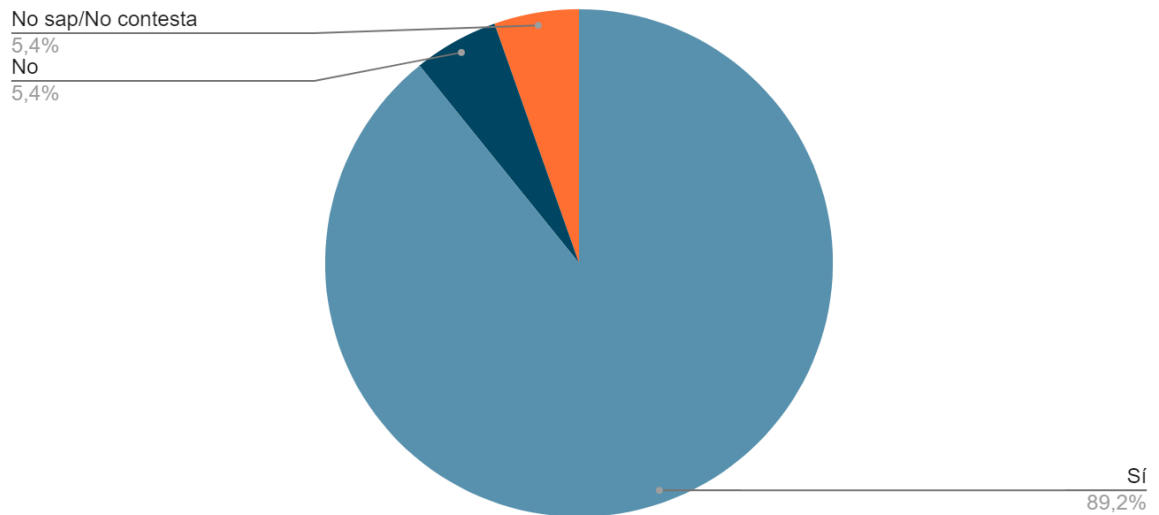

A	Més campanyes de sensibilització, prevenció i educació ambiental
B	Canviar el sistema de recollida per contenidors
C	Sancionar les infraccions ambientals i incrementar la vigilància
D	Instaurar un programa de pagament per generació, així qui no recicla paga més
E	Bonificar una correcta separació i reciclatge mitjançant inspeccions tècniques voluntàries
F	Incentivar la recollida de la fracció orgànica a tots els agents
G	Campanyes informatives i de conscienciació als grans generadors per el foment del reciclatge
H	Reforçar la difusió d'informació sobre la gestió de les fraccions minoritàries com electrodomèstics i voluminosos

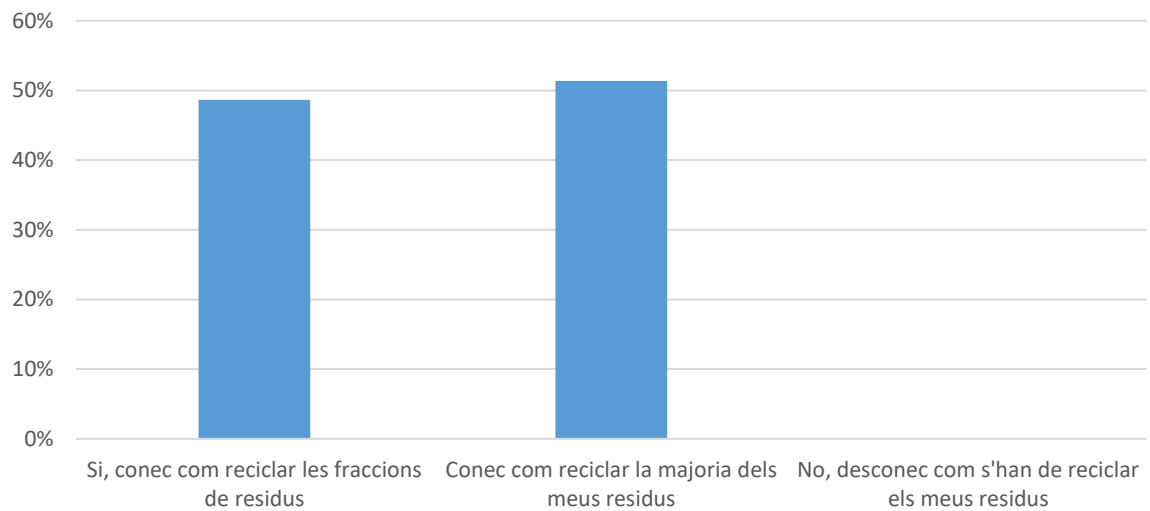
P10. Li semblaria correcte que es pagués en relació a la quantitat de rebuig que es genera?

P11. Li semblaria correcte reduir la taxa de residus a les persones que duguin a terme una separació de residus correcta?

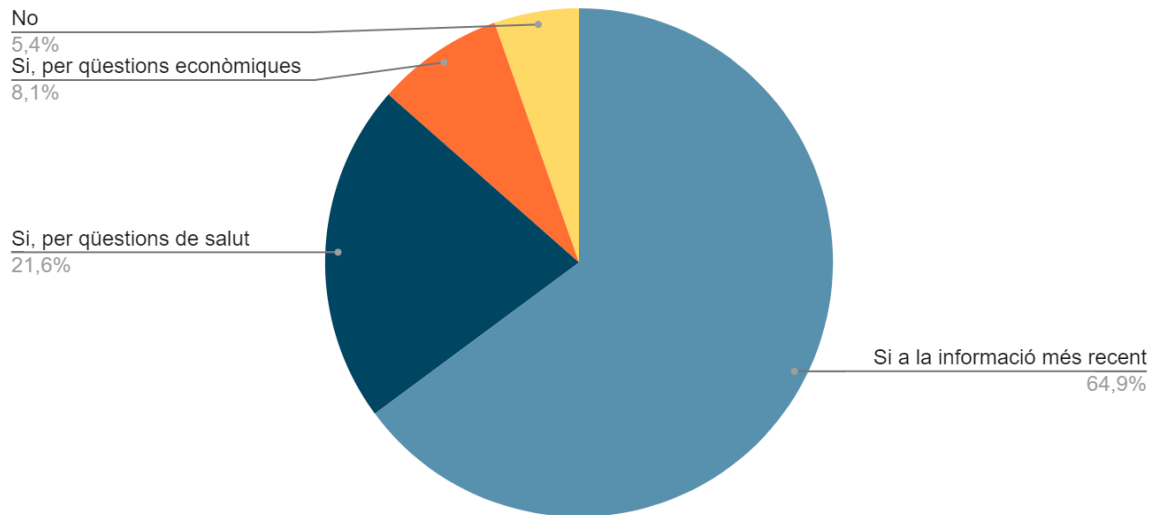

P12. Coneixeu quina és la gestió correcta per al reciclatge de cada fracció de residus?

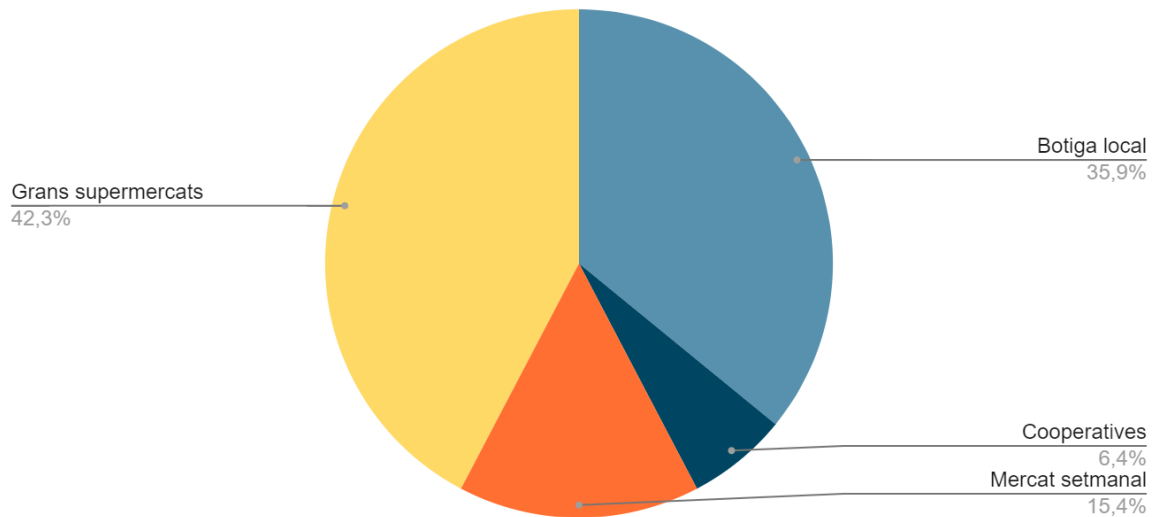

HÀBITS I COSTUMS

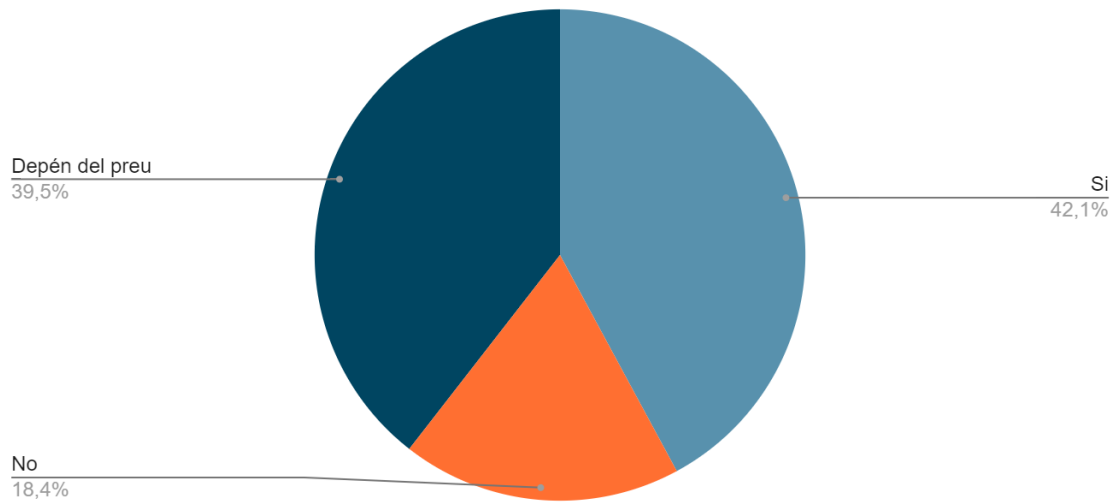
P13. Ha modificat els seus hàbits de consum amb els anys?

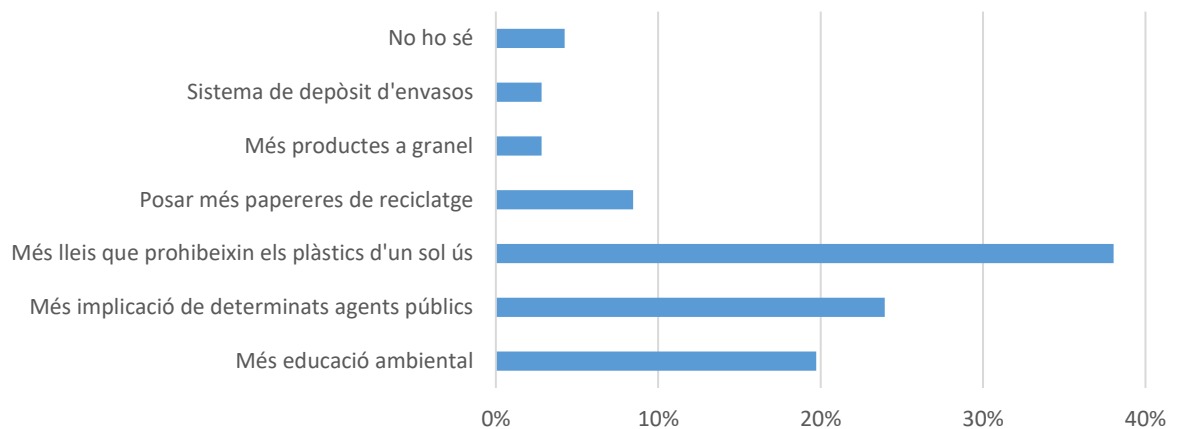
P14. Quina tipologia de comerç feu servir habitualment?

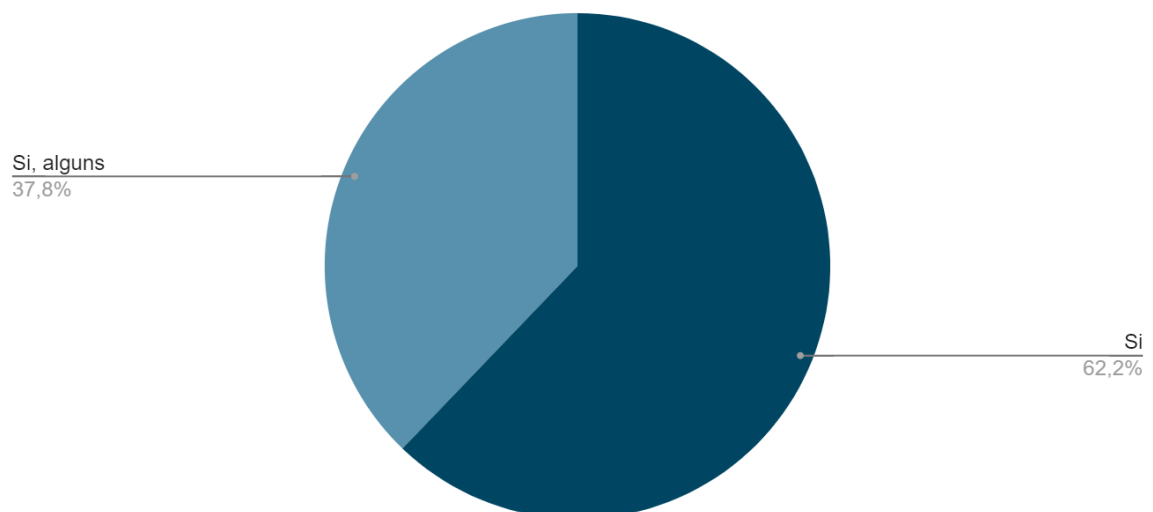
P15. Pagaríeu un preu addicional per productes amb un menor impacte ambiental?

P16. Com creu que es podria reduir la presència de plàstic i altres residus al medi ambient?

P17. Separa habitualment els seus residus?

CONEIXEMENTS

P18. Marca la fracció on considereu que es reciclen els següents residus.

Opcions de resposta	Producte	Resposta correcta (%)
Envasos lleugers	Llaunes	91,89%
Vidre	Copes	37,84%
Paper i cartó	Closques d'ou	97,30%
Matèria orgànica	Piles	89,19%
Rebuig	Bric de llet	89,19%
Deixalleria	Diaris	94,59%
No ho sé	Porcellana	72,97%
	Peladures de taronja	94,59%
	Paper d'alumini	75,68%
	Botelles de vi	97,30%
	Paper amb oli	81,08%
	Cendres i llosques	75,68%
	TOTAL	83,00%

P19. Marca la fracció on considereu que es reciclen els següents residus.

Opcions de resposta: Vertader o Fals

Afirmacions	Resposta correcta (%)
S'han de llevar els taps i tapes dels envasos de vidre.	83,78%
La matèria orgànica i el rebuig són el mateix.	94,59%
A la recollida porta a porta, s'ha de doblegar el paper i cartó de manera que ocupi poc espai.	91,89%
Els voluminosos (mobles, electrodomèstics, ...) es poden treure qualsevol dia a la porta per ser replegats per l'empresa de recollida.	100,00%
Si el Punt Verd està tancat es poden deixar les bosses de fems a la porta.	89,19%
Els excrements d'animals, encara que són orgànics no es poden reciclar i s'han de dipositar al rebuig.	83,78%
TOTAL	90,54%

